

TAJOMSTVO ROVNOVÁHY 2.0.2027

Projekt riadenia a rozvoja Rozhlasu
a televízie Slovenska v rokoch 2022-2027

PhDr. Jaroslav Rezník

Bratislava 2022

OBSAH:

3	ÚVOD
5	VÝCHODISKÁ A SÚVISLOSTI
7	RTVS PO 5 ROKOCH
16	SÚČASNÝ STAV FINANCOVANIA
21	HISTORICKÝ VÝVOJ TELEVÍZNEHO TRHU
23	DOMINANTY PROJEKTU RTVS 2022-2027
25	ZÁKLADNÉ VÝCHODISKÁ PROGRAMOVEJ STRATÉGIE NOVÉ MÉDIA RTVS TELEVÍZNE PROGRAMOVÉ SLUŽBY ROZHLASOVÉ PROGRAMOVÉ SLUŽBY
37	NÁRODNOSTNÉ VYSIELANIE
38	VLASTNÉ VZDELÁVANIE PROFESIONÁLOV
40	TECHNIKA RTVS A JEJ ĎALŠÍ TECHNOLOGICKÝ ROZVOJ
47	STRATEGICKÁ VÍZIA OBNOVY VÝŠKOVEJ BUDOVY V MLYNSKEJ DOLINE
49	ZÁVER A RESUMÉ

ÚVOD

Uvažovanie nad ďalším rozvojom slovenského verejnoprávneho vysielateľa nemožno začať inak, ako pripomenutím historických súvislostí a okolností, ktoré ovplyvnili vývin nášho mediálneho priestoru v uplynulom štvrtstoročí. Hneď na úvod treba jasne a zreteľne konštatovať, že to boli roky búrlivé, poznačené neskúsenosťou, z ktorej pramenili mnohé omyly a prešľapy, ktoré museli byť naprávané často v chvate, pod tlakom a opäť nedôsledne a nesystémovo.

Je síce pravda, že duálny systém televízneho i rozhlasového vysielania a z neho vyplývajúci vznik konkurenčného prostredia, ktoré je aj v mediálnom segmente katalyzátorom kvality a kreativity, sa v Slovenskej republike podarilo legislatívne ukotviť veľmi skoro – boli sme jednou z prvých postsocialistických krajín, kde sa to udialo – cena, ktorú za to zaplatili verejnoprávne médiá, bola však vysoká. Vznik duálneho systému vysielania sprevádzalo množstvo nesystémových legislatívnych, ale aj personálnych zmien, nezmyselne okliešťujúcich verejnoprávne médiá v ich činnosti. V prípade Slovenskej televízie to viedlo takmer k jej zániku, v prípade Slovenského rozhlasu to bol vyčerpávajúci súboj o udržanie dlhoročného kreditu. To, čo sa však za uplynulých tridsať rokov nezmenilo, je chronický stav podfinancovania verejnoprávnych médií, či už fungovali pod názvom Slovenská televízia, Slovenský rozhlas alebo v posledných dvanástich rokoch pod názvom Rozhlas a televízia Slovenska. Výnimočným slovenským paradoxom zostáva fakt, že čím nejasnejšie a nesystémovejšie financovanie verejnoprávne médiá majú, tým vyššie sú nároky a očakávania elít na ich výkon. Paradoxne, práve tých elít, ktoré sa celé desaťročia nevedia dohodnúť na vytvorení logického a jasného systému financovania, hoci ten je základom každého dlhodobého rozvoja tak významného spoločenského fenoménu, akým verejnoprávne médiá nesporne sú. V tomto kontexte treba zvlášť oceniť snahu, vôľu a obetavosť všetkých pracovníkov Rozhlasu a televízie Slovenska, ktorí s buldočou zaťatostou denne naplňajú svoje poslanie pri procese tvorby a distribúcie pravdivých a overených informácií, ale aj pri formovaní princípov slobodného myslenia a uvažovania v časoch, ktoré sú poznačené spochybňovaním takmer všetkých a všetkého. Ak teda dnes Rozhlas a televízia Slovenska

požíva vysokú mieru dôvery svojich poslucháčov, divákov a čitateľov, je to práve vďaka jeho zamestnancom, ktorí rozumejú faktu, že pre formovanie úspešnej, vzdelanej, kultivovanej a zdravo sebavedomej spoločnosti je verejnoprávny vysielateľ kľúčovou entitou v najširšom slova zmysle.

Som presvedčený, že nasadenie a entuziazmus, s ktorým zamestnanci RTVS a ich spolupracovníci pristupujú k svojmu poslaniu, bude v krátkom čase natoľko inšpiratívny, že pozitívne zasiahne aj tie spoločenské entity, ktoré môžu rozhodovať o tom, že verejnoprávny vysielateľ sa bude môcť posunúť o level vyššie, pretože to bude na zásadný prospech celej krajiny. Nechýba k tomu veľa.

Predkladaný projekt je kontinuálnym pokračovaním snaženia, ktoré som spolu s tímom mojich kolegov realizoval v uplynulých piatich rokoch a výsledkom ktorého je najlepší stav Rozhlasu a televízie Slovenska od jeho vzniku v roku 2010 vo všetkých kľúčových parametroch.

Pracovali sme systematicky, vieme čo sa nám podarilo, vieme, čo je rozpracované, vieme, kam má inštitúcia smerovať, aby to bolo všeobecne spoločensky osožné. Všetkým preto patrí moje poďakovanie a úcta za ich prácu, cenné rady, ktorými som sa riadil, i za to, že svoje profesionálne pôsobenie spojili s rozvojom segmentu verejnoprávnych médií.

VÝCHODISKÁ A SÚVISLOSTI

TRENDY A VPLYVY NA MEDIÁLNOH TRHU V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Uplynulo päť rokov od chvíľ, keď som v roku 2017 napísal a na verejnú diskusiu predložil svoj Projekt riadenia a rozvoja Rozhlasu a televízie Slovenska pod názvom „Paradox výberu 2.0.2022“. Situácia na mediálnom trhu i v spoločnosti bola vtedy - vzhľadom na udalosti a situácie, s ktorými sme konfrontovaní za uplynulé dva roky - takmer nezaujímavá, ak použijem hyperbolu, až idylická. Za posledné dva roky sa všetko zmenilo, globálny beh udalostí a ich vplyv na vývoj komunikačných a informačných technológií dospel tak ďaleko, že dominantnou úlohou dneška nie je ďalší rozvoj paradigiem komunikácie, ale budovanie systémov na obranu pred ich zneužívaním.

Dominantné udalosti a tendencie, ktoré treba pri riadení a rozvoji RTVS v nasledujúcich piatich rokoch brať do úvahy:

1. Svet sa naďalej zmieta v „post-truth“ období a východisko z neho hľadá metódou „pokus-omyl“. Emócie vyhrávajú nad faktami. Umelo vyvolané excesy bývajú zámienkou na spochybnenie celých systémov, ktoré boli roky paradigmami vzorcov správania.
2. Existencia online sveta je dôležitejšia ako svet samotný. Interakcia medzi reálnym svetom a online priestorom začína fungovať reverzne. Penetrácia populácie internetom dosiahla také rozmery, že sme sa prestali zamýšľať nad tým, ako by svet fungoval, keby internet jedného dňa skolaboval.
3. Komunikácia na sociálnych sieťach začína vyhrávať nad priamou medziľudskou komunikáciou. Ľudia uprednostňujú takú selekciu informácií, ktoré sú v súlade s ich hodnotovým nastavením, iným sa vyhýbajú alebo ich dogmaticky spochybňujú. To má za následok devastáciu princípov serióznej racionálnej polemiky, ktorá bola základom rozvoja spoločnosti.

4. Sila tradičných médií klesá. Prvotnú distribúciu a finálnu podobu informatizácie prevzali na seba sociálne siete, ktoré však o sebe tvrdia, že médiami nie sú, a preto nemusia dodržiavať žiadne pravidlá.
5. Ľudia primárne registrujú a vnímajú tituly a heslá v mobiloch. Schopnosť ľudí prečítať koncentrovane viac ako dvesto slov dramaticky klesá.
6. Mladá generácia prijíma informácie takmer výhradne pomocou pohyblivých obrázkov v mobiloch, statické prijímače sú nezaujímavé. Úlohu vodcovských osobností v online priestore na seba preberajú excentrickí zabávači, ktorí popri infantilných „výzvach“ sú schopní masovo ovplyvňovať aj základné hodnotové nastavenie svojho publika.
7. Verejné inštitúcie a ich najvyšší predstavitelia informujú o závažných udalostiach primárne prostredníctvom sociálnych sietí, tradičné médiá používajú až na následné utvrdenie a zdôvodnenie podávaného posolstva.
8. Spoločnosť sa začína obávať, že nezvláda nastavovať pravidlá spravovania obsahu, ktorý sa vďaka technologickému pokroku šíri na exponenciálnom princípe. Všetko, čo môže byť zneužitá, bude zneužitá.
9. Populácia starne, európska zvlášť, menia sa vzorce správania ľudí.
10. Po takmer storočí je ľudstvo opäť konfrontované s reálnymi globálnymi problémami: klimatická hrozba, globálna pandémia, vojna na Ukrajine.

Toto všetko sú skutočnosti, ktoré RTVS musela v procese svojej dennej existencie a produkcie reflektovať. Dokázala na ne aktuálne reagovať, ba čo viac, musí sa pokúšať o nastolenie vlastnej paradigmy, založenej na triezvom a racionálnom uvažovaní, pretože práve ono sa v konečnom dôsledku od verejnoprávneho vysielateľa očakáva prioritne.

Racionalitu v strategickom uvažovaní si RTVS musí uchovať aj v situáciách, keď sú na ňu kladené čoraz vyššie legislatívne nároky bez akéhokoľvek systémového finančného nastavenia ich krytia. Treba jasne povedať, že za uplynulé obdobie štát nielenže nezlepšil systém financovania RTVS, ale oslobodením dôchodcov a ďalších skupín od akéhokoľvek platenia koncesionárskych poplatkov – predtým tieto skupiny platili 50% hodnoty koncesionárskych poplatkov; teda 2,32 EUR mesačne – ešte zhoršil pozíciu Rozhlasu a televízie Slovenska v mediálnom prostredí Slovenska. Na druhej strane - od posledného navýšenia koncesionárskeho poplatku ako základného zdroja financovania RTVS v roku 2003 uplynulo 19 rokov, čo je fakt, ktorý svedčí o jednoznačnej potrebe jeho zvýšenia tak, ako je to zachytené aj v programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky z roku 2020: **„Vláda SR považuje Rozhlas a televíziu Slovenska za garantovaný zdroj poskytujúci široký prístup verejnosti k overeným informáciám, kultúre a vzdelávaniu, ktorý je však v dlhodobom horizonte a najmä v európskom kontexte značne poddimenzovaný. Vláda SR preto prijme také legislatívne opatrenia, ktoré poskytnú RTVS priestor pre stabilizáciu plnenia jej zákonných úloh vrátane možností rozvoja infraštruktúry výroby vlastných obsahov, zvyšovania kvality programov či prieniku od oblasti nových mediálnych služieb. Vláda zváži zavedenie nového finančného modelu financovania RTVS za súčasného zachovania verejnoprávnosti a nezávislosti RTVS“.**

Domnievam sa, že je najvyšší čas tieto slová premeniť na skutočnosť. Slovenský kultúrny priestor a RTVS ako jeho pilier si to určite zaslúžia.

RTVS 2022 – STAV PO PIATICH ROKOCH

Po piatich rokoch práce manažmentu sformovaného v roku 2017 sú v RTVS zrealizované alebo rozbehnuté všetky projekty a ciele zadefinované v dokumente „Koncepcia riadenia a rozvoja RTVS a programovej služby 2018 – 2022“, ktorý vychádzal z mnou predloženého projektu „Paradox výberu 2.0.22“. Víziou verejnoprávnej RTVS do roku 2022 bolo stať sa „okamžite rozoznateľnou entitou fungujúcou v novozadefinovanom technologickom prostredí a rozvíjajúcou sa multiokruhovou stratégiou (slovo, hudba, obraz, zvuk) s jasne charakterizovateľnými programovými výstupmi na všetkých platformách“.

Manažment RTVS vďaka svojej práci dokázal túto ambíciu naplniť a RTVS sa stala opäť významnou informačnou, kultúrnou a normotvornou inštitúciou pre všetky skupiny obyvateľstva a po prvý krát vo svojej histórii aj multikanálovým verejnoprávnym strategickým vysielacím domom.

Cestou k dosiahnutiu tejto méty bolo systematické dodržiavanie troch princípov v konaní zamestnancov RTVS:

1. **Hodnotový princíp:** založený na konzervatívnej morálke, liberálnej ekonomike a sociálnej nadstavbe.
2. **Generačný princíp:** založený na generačnej solidarite, úcte k práci našich predkov a vytváraní programov pre dôstojnejší a bohatší život občanov v jeseni ich života.
3. **Princíp rozvoja segmentu nových médií** a ich systémové začlenenie do portfólia RTVS v snahe zvýšiť vzdelanosť, informovanosť a rozhladenosť všetkých, predovšetkým však najmladšej generácie doručovaním obsahov RTVS do prenosných koncových zariadení.

Vďaka tejto jasnej a principiálnej stratégii, pretavenej do jasného plánu, sa päť rokov práce manažmentu RTVS dokázalo pretaviť do viditeľných výsledkov aj v prostredí politických zmien, pandémie COVID-19, stále systémovo nedoriešenej otázke financovania RTVS a v súčasnosti aj vojnového konfliktu priamo za hranicami Slovenska. Za kľúčové splnené míľniky a úlohy v rokoch 2017 – 2022 považujem nasledovné skutočnosti, ktoré tu uvádzam preto, lebo ich pomenovanie je dôležité pre lepšie pochopenie cieľov vízie RTVS pre roky 2023 – 2027. Na ich základoch bude pokračovať kontinuálny rozvoj RTVS v ďalších rokoch.

1. Vyrovnaný a rozvojový rozpočet 2017 – 2022

RTVS od roku 2018 dokázala trvalo a každoročne hospodáriť s účtovným ziskom. Zefektívnila svoju výrobu (internú aj externú), nastavila nový systém riadenia nákladov (controlling). Dokázala znížiť náklady na minútu odvysielaného programu pri stúpajúcom ratingu sledovanosti. Tak si vytvorila finančné predpoklady na spustenie ďalších televíznych vysielacích okruhov.

2. Zníženie investičného dlhu

Zásadne znížila obrovský vnútorný investičný dlh, dokázala zrekonštruovať kľúčový výrobný areál, ktorý bol v havarijnom stave a obnovila areál v Mlynskej doline, objekt rozhlasovej pyramídy (v týchto mesiacoch sa po štyridsiatich rokoch realizuje nový náter rozhlasovej pyramídy), zrekonštruovala štúdiá i v Banskej Bystrici. Takmer 50 rokov neboli zásadne opravované objekty, kde prebieha tvorba programov, kde je zázemie pre technológie, ale aj v mnohých prípadoch úplne nevyhovujúce administratívne priestory pre zamestnancov RTVS. Boli vykonané rozsiahle stavebné rekonštrukcie:

- štúdiový blok v Mlynskej doline,
- budova Réžie v Košiciach,
- obnova strechy Príručné sklady a dielne,
- rekonštrukcia a interiérové priestory pre programové služby : ŠPORT a :TROJKA,
- rekonštrukcia štúdia MDA a inštalácia novej réžie,
- vybudovanie siedmych športových strižní a dvoch komentátorských offtube,
- kompletná stavebno-technická rekonštrukcia vysielačích pracovísk VP9 a VP10 pre Rádio Slovensko vrátane dvoch nových nahrávacích štúdií pre potreby spravodajstva, publicistiky a športu,
- vybudovanie nového vysielačieho pracoviska pre TV službu :TROJKA, vrátane výmeny serverovej technológie TV vysielačích pracovísk,
- celkový náter a rekonštrukcia travertínových obkladov budovy Slovenského rozhlasu 3Q 2022.

REKONŠTRUKCIA BUDOVY RÉŽIE V KOŠICIACH (INTERIÉR + NOVÁ RÉŽIA)

INVESTÍCIA 2,4 MILIÓNA EUR

Pôvodný stav v roku 2017

Stav po rekonštrukcii v roku 2022

ŠTÚDIOVÝ BLOK UTD – REKONŠTRUKCIA OPLÁŠTENIA A STRIECH

INVESTÍCIA V OBJEME 6,2 MILIÓNA EUR

Pôvodný stav v roku 2017

Pôvodný stav v roku 2017

Stav po rekonštrukcii v roku 2022

Stav po rekonštrukcii v roku 2022

3. RTVS ako multiprogramový a multižánrový vysielateľ

RTVS vybudovala a rozvysielala ďalšie tri nové televízne programové služby:

:Trojku,

:Šport,

:24,

čím dobehla a zlikvidovala obrovský handicap národného vysielateľa oproti všetkým ostatným verejnoprávnym vysielateľom v susedných krajinách. Dnes je RTVS s piatimi televíznymi a deviatimi rozhlasovými programovými službami plnohodnotným multiprogramovým vysielacím domom.

4. Zvýšenie celodenného podielu RTVS na mediálnom trhu

Po precizovaní programových služieb na jednotlivých okruhoch a vytvorení nových programových okruhov dosiahol celodenný podiel na trhu v roku 2021 15,1%, čo je najlepší výsledok z ostatných 11 rokov.

5. Zásadné zvýšenie sledovanosti a dôveryhodnosti spravodajstva RTVS

Dôkazom toho, že spravodajstvo RTVS považujú diváci v Slovenskej republike za najobjektívnejšie, je fakt, že podľa kontinuálnych prieskumov agentúry Median ho diváci deväťkrát po sebe (!) označili za najobjektívnejšie a jeho objektivita stúpla o 2,1% na súčasných 24,8%. Súčasne podľa medzinárodnej štúdie Digital News Report 2020, ktorú pripravuje Reuters Institute na Oxford University – práve spravodajstvo RTVS dosiahlo najvyššiu dôveru v celej Slovenskej republike na úrovni 67%.

6. Programové míľniky

RTVS v rokoch 2017 – 2022 naďalej posilňovala svoju pozíciu najväčšieho koproducenta filmov v slovenskom audiovizuálnom prostredí, podieľala sa na vytvorení 70-tich koprodukčných filmov a 17-tich seriálov. Vlastné seriály RTVS Hniezdo a Priznanie dosiahli najvyššiu sledovanosť v slovenskom mediálnom prostredí za roky 2014 – 2022. Formáty Peče celé Slovensko a Byť zdravý je výhra sa umiestnili v prvej TOP 5 najsledovanejších cyklických relácií vôbec.

7. Cílené výzvy

RTVS začala cieľavedome budovať nový systém vzťahov s tvorivým externým umeleckým prostredím. Vytvorila model pravidelného vyhlasovania a dramaturgického hodnotenia cielených výziev pre tvorcov. Na 13 tematických výziev reagovalo 138 tvorivých tímov. Za mimoriadne potešiteľnú RTVS považuje skutočnosť, že na výzvy Debutový film, Animovaný film, Dokumentárny film pre tvorcov do 35 rokov sa prihlásilo veľa mladých talentov. RTVS tak dokázala do prostredia verejnoprávneho média pritiahnuť mladú generáciu tvorcov a vytvoriť im podmienky na tvorbu obsahov pre mladých.

8. Obnovenie vlastnej detskej tvorby v RTVS

Po dlhom období absencie opäť vznikla v roku 2018 samostatná dramaturgia detskej tvorby. Jej cieľom bolo zásadne posilniť výrobu pôvodných relácií pre detského diváka, ako jednu z najdôležitejších úloh RTVS. Objem odvysielaných minút a zvýšená sledovanosť nových pôvodných relácií (Čekyho hudobný labák, Karavan, Príbeh rieky Hornád, Duel junior, Porad' si, To sú veci, Filmexpres) opakovane potvrdzujú správnosť tohto rozhodnutia.

9. Unikátne prenesenie pôvodných rozhlasových obsahov do televízneho prostredia

RTVS v snahe zvýšiť dostupnosť kvalitných rozhlasových obsahov vytvorila jedinečný model ich prenosu do televízneho prostredia. Pôvodné rozhlasové relácie – Z prvej ruky, Nočná pyramída, Host' Nory Gubkovej, Sobotné dialógy, snímané viacerými kamerami, sa po prvýkrát v histórii RTVS stali pravidelnými a obľúbenými reláciami na okruhoch :3, :24.

10. Kreatívne centrá v BA, BB, KE

RTVS vypracovala a úspešne obhájila tri samostatné projekty v sumárnom objeme 25 miliónov eur z Výzvy - Integrovaný regionálny operačný program 302030 - 3. Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch 302030011 - 3.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií.

Motívom na vypracovanie vyššie uvedených projektov bol chronický nedostatok odborne pripravených nových zamestnancov RTVS v technických profesiách s IT špecializáciami.

Cieľom kreatívnych centier je vytvorenie otvorenej platformy pre vzdelávanie širokej verejnosti v oblasti multimediálnych činnostiach a na kontinuálne dlhodobé vzdelávanie v chýbajúcich televíznych a rozhlasových profesiách – kameraman, zvukár, zvukový dizajnér, strihač, osvetľovač, digitálny grafik, editor postprodukcie, etc.

Súčasne v kreatívnych centrách vznikne prostredie RTVS pre interné vzdelávanie, a aj pre potreby mediálneho trhu ako celku. RTVS nadviazala a zmluvne potvrdila vytvorenú spoluprácu s vysokými a strednými školami vo všetkých regiónoch Slovenska. Kreatívne centrum v Banskej Bystrici je situované na Strednej priemyselnej škole Jozefa Murgaša, kde sa vyučuje elektrotechnika, priemyselná informatika, obrazová a zvuková technika a žiaci sa vďaka kreatívnemu centru budú vzdelávať na najmodernejších technológiách. RTVS najschopnejším z nich ponúkne zamestnaneckú zmluvu hneď po skončení strednej školy.

11. Posilnenie autonómnosti regionálnych štúdií RTVS v BB a KE

Za uplynulých päť rokov RTVS zásadne posilnila kompetencie regionálnych štúdií, zvýšila zamestnanosť predovšetkým na tvorivých a kreatívnych pozíciách, rozšírila objem pôvodnej tvorby (Košice – detská tvorba, dabing, dokumenty, populárna hudba; Banská Bystrica – folklórna hudba, dabing, envirodokumentaristika, historická publicistiky, festivaly), čím naplnila svoj zámer podporovať tvorbu a výrobu rovnomerne vo všetkých prirodzených centrách.

12. Vybudovanie nového moderného webového sídla

RTVS v roku 2018 zriadila novú samostatnú sekciu nových médií a začala systematicky budovať vlastné moderné online prostredie. Výsledkom tohto úsilia je vytvorenie viacerých nových platforiem (spravodajský web Správy RTVS, spravodajský web Partia, viac ako 70 (!) podcastových služieb, 3 nové aplikácie - RTVS, Správy RTVS, Šport),

aktívna práca so sociálnymi sieťami, čo sa prejavilo na mimoriadnom náraste zobrazení, ktorých bolo len za rok 2021 spolu 128 037 911.

13. Výrazné zlepšenie pokrytia územia signálom a začiatok budovania siete DAB

Za uplynulých päť rokov sa z iniciatívy RTVS dobudovala sieť 21 TV dokrývačov, takže v súčasnosti je pokrytie televíznym signálom na úrovni 99% územia Slovenskej republiky. RTVS zvýšila aj možnosť príjmu svojich rozhlasových služieb, predovšetkým prostredníctvom príjmu v DAB (Digital Audio Broadcasting), ktorý dnes pokrýva cca 30% územia Slovenska a jeho penetrácia narastá.

14. Zvýšenie príjmov z predaja reklamného času

Za uplynulých päť rokov RTVS dokázala zvýšiť svoje príjmy z predaja reklamného času o viac ako sto percent, a to napriek nezmenenému limitu 0,5% vysielacieho času v celom dni. Nárast výnosov na hodnotu 11,7 milióna eur je výsledkom tvrdej a cieľavedomej práce a kooperácie všetkých programových zložiek so špecialistami na predaj reklamného času.

Aj na základe týchto skutočností po odpočte plnenia Koncepcie riadenia a rozvoja RTVS programovej služby RTVS 2018-2022, ktorý GR odprezentoval na zasadnutí RADY RTVS dňa 27.4.2022 RADA prijala uznesenie č. 84/2022:

1. a) Prerokovala a berie na vedomie Odpočet plnenia Koncepcie riadenia a rozvoja RTVS a programovej služby 2018-2022.

2. a) Konštatuje, že sa GR RTVS Jaroslavovi Rezníkovi podarilo napriek zložitým spoločenským a ekonomickým podmienkam počas funkčného obdobia naplniť hlavné ciele Koncepcie riadenia a rozvoja RTVS.

b) Konštatuje, že RTVS pod jeho vedením dosiahla výrazný pokrok v programovom, technologickom a investičnom rozvoji.

SÚČASNÝ STAV FINANCOVANIA A JEHO ANALÝZA

MODELY VEREJNOPRÁVNEHO FINANCOVANIA V PODMIENKACH EBU

Na úvod základné faktografické konštatovanie: za uplynulých 29 rokov (1993 – 2022) boli všetci bývalí riaditelia STV, SRO, ale i RTVS bez výnimky odkázaní na štátne dotácie, ktorými sa vykrývali straty televízie a rozhlasu. Rozdiel bol len vo výške finančných kompenzácií a v ich terminologickom označovaní. Momentálne sa na dofinancovanie potrieb RTVS používa terminus technicus „zmluva so štátom“. Pozitívom uplynulých piatich rokov bola skutočnosť, že tá súčasná bola uzavretá rámcovo na obdobie rokov 2018 – 2022 s transfermi uhrádzanými vopred, čo RTVS umožňovalo ďaleko systémovejšie plánovanie všetkých rozhodnutí a stabilizovalo udržateľnosť rozvoja verejnej služby. Aj naďalej však platí, že hodnotenie úspešnosti jednotlivých štatutárov v princípe zdegradovalo na to, koľko peňazí vie riaditeľ pre inštitúciu vyrokovať. RTVS však aj v súčasnosti zápasí so skutočnosťou, že **jej základné finančné zdroje – teda koncesionárske poplatky - ani zďaleka nezodpovedajú úlohám**, ktoré má zadefinované v zriaďovacom zákone. Dôvodov je niekoľko: chronicky nízka výška koncesionárskeho poplatku, resp. v súčasnosti výška poplatku za programovú službu vo verejnom záujme, neexistencia legislatívne ukotveného valorizačného mechanizmu poplatku za programovú službu vo verejnom záujme, (zmluva so štátom môže a nemusí byť), veľké množstvo oslobodených koncesionárov bez systémovej refundácie platieb zo strany štátu za nich. Ešte raz zdôrazňujem: na jednej strane existuje množstvo zákonom zadefinovaných úloh, na strane druhej neexistuje adekvátne ošetrované ich finančné zabezpečenie.

Zázrak zvaný vyrovnané hospodárenie sa preto v podmienkach RTVS i naďalej nazýva vyrovnané hospodárenie s ad hoc pomocou štátu.

V Slovenskej republike prebehlo odštátnenie médií a ich transformácia na verejnoprávne podľa modelu BBC v deväťdesiatych rokoch 20. storočia. Ako základ sme prijali anglosaský model koncesionárskeho poplatku, ktorý dodnes tvorí základ financovania RTVS. Za takmer 30 rokov sme však túto transformáciu nedokázali završiť prijatím ustanovení o jeho pravidelnej valorizácii, ktorá by verejnoprávnym médiám zaručovala aj trvalú finančnú nezávislosť. Preto

je dnes RTVS financovaná hybridne: príjmami z koncesionárskych poplatkov a príjmami zo zmluvy so štátom. V poslednej dobe sa opäť objavujú úvahy a návrhy na zrušenie KP a financovanie RTVS prostredníctvom štátneho rozpočtu. Tieto úvahy a polemiky sú v kontexte vývoja spoločnosti legitímne, ale treba otvorene konštatovať, že zrušením KP sa dostávame k štátnym médiám. Verejnoprávny princíp financovania médií spočíva v tom, že hlavný zdroj príjmov médium získava priamo od verejnosti, mimo okruhu štátneho rozpočtu.

Slovensko má síce jednu z najprepracovanejších sústav definícií o hlavných aj vedľajších úlohách verejnej služby (to je prvá časť spomínanej dohody), ale doteraz nemá relevantným spôsobom vyriešenú časť druhú: ako majú byť úlohy, ktoré sústava zákonov verejno-právnym médiám ukladá, systémovo a s vedomím trvalo udržateľného rozvoja financované. Za uplynulých 19 rokov došlo len k jedinej úprave základného zdroja financovania médií verejnej služby – v roku 2003 sa naposledy zvýšil TV poplatok zo 75 korún na 100 a rozhlasový z 30 na 40. Z dnešného pohľadu je úsmevné, že sa to udialo ešte v slovenských korunách. Za to isté obdobie však objem úloh požadovaných od RTVS vzrástol o 300 percent, nehovoriac o raste cien všetkých vstupov. Kto je za to zodpovedný? Iba pre porovnanie: Za to isté časové obdobie sa v susednej Českej republike výška koncesionárskeho poplatku pre len Českú televíziu zvyšovala až trikrát: na súčasných 135 českých korún mesačne, čo je 5,31 eura. Paralelne s tým sa dôsledne sledoval trend registrovaných televíznych prijímačov. To umožňuje Českej televízii hospodáriť s celkovým ročným rozpočtom viac ako 7,1 miliárd českých korún, čo je viac ako 290 miliónov eur ročne. Samostatný Český rozhlas má na rok 2022 ročný rozpočet vo výške 2,23 miliardy českých korún, čo je 90,5 milióna eur. Spolu teda majú médiá verejnoprávnej služby v Českej republike k dispozícii viac ako 380 miliónov eur, čo im, samozrejme, poskytuje možnosť prinášať svoje programy v kvalitatívne (ale aj kvantitatívne) vyššej úrovni.

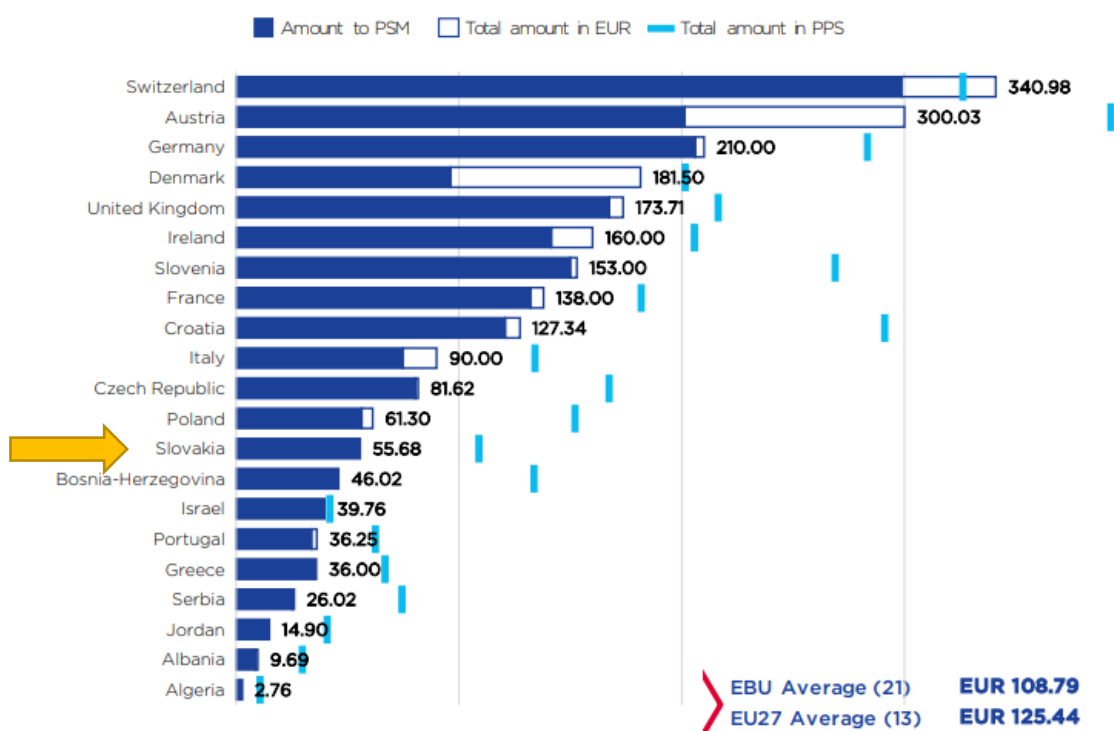
Opäť len pre porovnanie: RTVS – teda Slovenský rozhlas a Slovenská televízia spolu – má poplatok vo výške 4,64 eur. Navyše, veľké množstvo skupín je od platenia koncesíí oslobodených.

Schválený rozpočet RTVS na rok 2022 je 141 miliónov eur, čo je 37% rozpočtu, ktorý majú každý rok k dispozícii médiá verejnej služby v Českej republike.

SITUÁCIA V KRAJINÁCH EBU

Ak hovoríme o poplatkoch za služby verejnosti, teda o koncesionárskych poplatkoch, tie sú v Európskej únii najrozšírenejšou formou financovania verejnoprávnych médií. V rámci Európskej únie tento podiel tvorí 61%, v rámci krajín EBU sú hlavným zdrojom financovania v dvadsiatich deviatich krajinách.

CHART 13.
ANNUAL LICENCE FEE
(EUR, PPS, 1 January 2020)

Note: 2019 top slicing for Greece, 2018 top slicing for Albania.

Does not include countries where fee is a proportional amount - Turkey, Egypt, Morocco and Tunisia.

Note: amounts to PSM include collection costs when it is organized by PSM themselves.

Note: 2020 data, last year for which yearly euro exchange rates and top slicing were available.

Väčšina západoeurópskych krajín využíva koncesie, výnimkou sú Španielsko (zrušilo ich v roku 1996), Holandsko (2000), Fínsko (2013) a Maďarsko (2010). Poplatky nie sú využívané v menších krajinách, ktoré nevygenerujú primeranú sumu pri zachovaní adekvátnej výšky poplatku; sú to Island, Luxembursko, Malta či mikroštáty ako Monaco, San Marino, Andorra. Koncesionárske poplatky sa však platia aj v severoafrických krajinách ako Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko. Priemerná výška poplatku v roku 2021 bola v krajinách združených v EBU v roku 125 eur ročne, respektíve 10,40 eur mesačne.

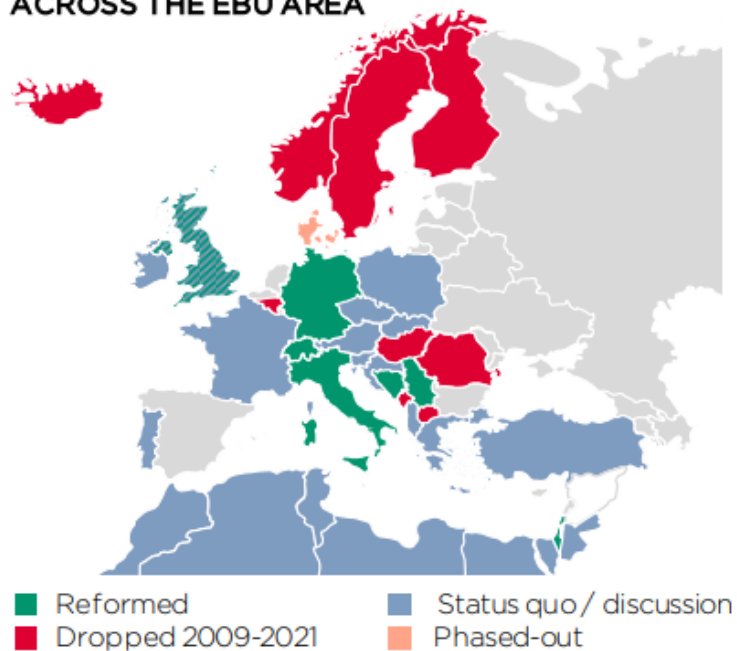
V mnohých krajinách je ich výška nedostatočná a médiá verejnej služby sú, podobne ako na Slovensku, dofinancované zmluvou so štátom, prípadne rôzne nastaveným objemom reklamy.

V niektorých krajinách, ako napríklad Rakúsko, nie je z poplatkov financovaná len ORF, tá dostáva len 68,8% objemu. Rozdiel tvorí aj spôsob započítavania DPH.

Poplatky za služby verejnoprávných médií sú najstabilnejším zdrojom príjmov, garantujú najvyššiu nezávislosť týchto médií a v prípade dobre nastavenej valorizácie i kontinuitu rozvoja slobodných médií. 72 % krajín s koncesiami má zakotvený aj systém ich valorizácie.

Verejnoprávne médiá majú aj iné, nepriame, no o to významnejšie dopady na spoločnosť. Sú tvorcami kultivovaných pôvodných obsahov, nositeľmi a objavovateľmi nových tvorivých postupov, priamo i nepriamo zamestnávajú tisíce kreatívnych a tvorivých ľudí v rôznych profesiách.

**MAP 1. STATUS OF LICENCE FEE
ACROSS THE EBU AREA**

Zdroj: EBU

Preto treba otvorene a nahlas konštatovať, že základným východiskom ďalšieho úspešného rozvoja médií verejnej služby pre roky 2023 až 2027 zostáva silná a nespochybniteľná vôľa spoločenských elít, transformovaná do finálneho rozhodnutia zákonodarného orgánu, vysloviť aj druhú časť všeobecnej spoločenskej dohody a legislatívne zadefinovať racionálny systém

dlhodobého financovania RTVS. Je to proces, ktorému sa nevyhneme, aj vzhľadom na pokračujúcu diskusiu o nových spôsoboch šírenia rozhlasového aj televízneho vysielania. To bude postupne dopĺňané novými generáciami bleskového internetu a dátových tokov a v horizonte nasledujúcich piatich rokov vytvorí novú situáciu nielen pri šírení programov RTVS.

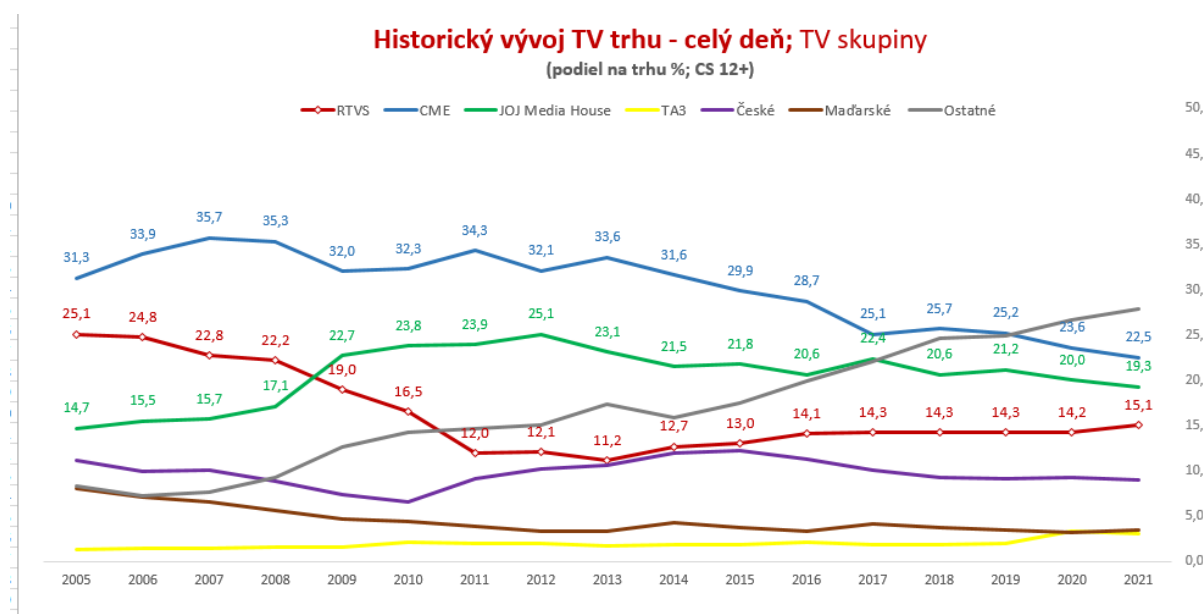
V tejto súvislosti treba začať seriózne uvažovať o završení druhej etapy digitalizácie, geometrickom pribúdaní užívateľov nelineárnych služieb, rozvoji hybridnej televízie, rozčlenení a rozšírení počtu distribučných kanálov.

Bez legislatívnych zmien, reagujúcich na revolučné technologické možnosti poslednej dekády, nebude RTVS schopná reagovať na zmenené vzorce správania sa jej percipientov, čo by významne ohrozilo univerzálne poslanie vysielateľa verejnej služby.

Na druhej strane, existuje predpoklad, že práve toto môže byť impulzom aj na finálne vyriešenie modelu jej financovania.

HISTORICKÝ VÝVOJ TELEVÍZNEHO TRHU

Situáciu na slovenskom televíznom trhu dokumentujú aj grafy vývoja pomeru na trhu. Je z nich jasné, že od vzniku RTVS v roku 2011 (spojením SRO a STV), keď sa verejnoprávny vysielateľ nachádzal v najhoršej situácii sa jeho pozícia postupne kontinuálne zlepšuje, a to tak v parametri CELÝ DEŇ, ako aj v PRIME TIME.

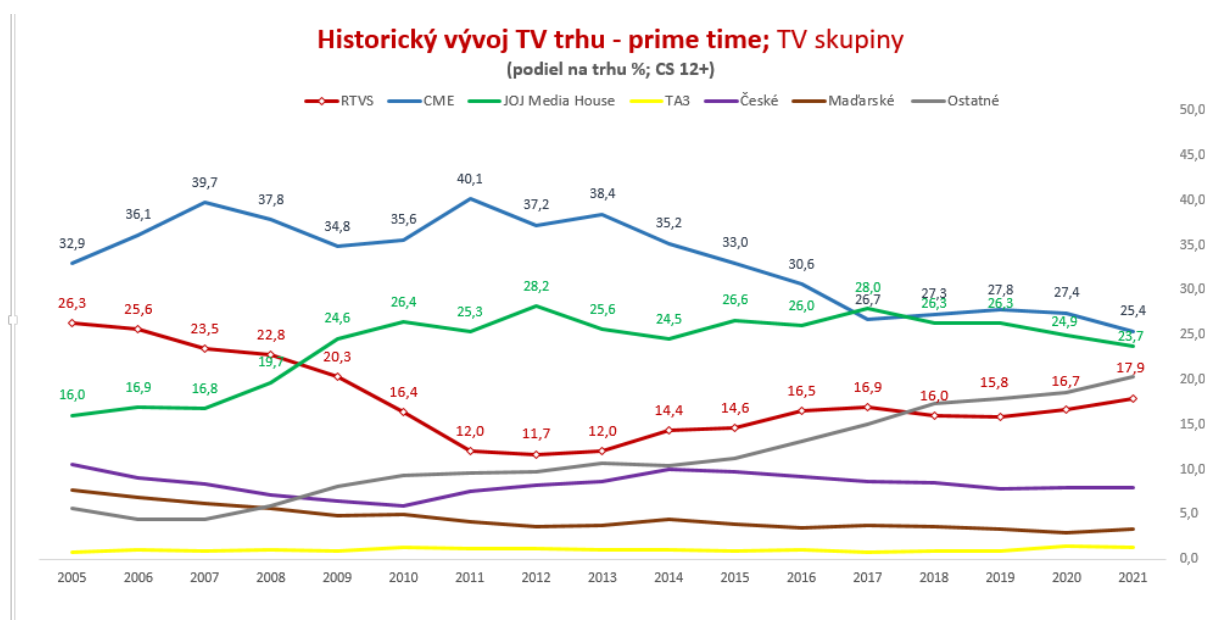

Po zovšeobecnení je možné konštatovať tieto základné fakty:

- 1) Čoraz väčší výber a ponuka najrozličnejších programových okruhov ponúka divákovi veľké možnosti pri výbere televízneho obsahu. Na slovenskom televíznom trhu sú najsilnejšie tzv. ostatné stanice, čo je mimoriadna výzva predovšetkým pre domácich vysielateľov.
- 2) Súčasný slovenský televízny trh stratil výrazného lídra a všetky tri veľké televízne domy sa vzájomne približujú. Pri dobrom type programu sú schopné z času na čas poraziť

jedna druhú, druhá prvú, tretia prvú alebo druhú, ale toto postavenie sa mení prakticky denne v závislosti od atraktivity práve vysielaného programového cyklu.

- 3) Všetky tri veľké televízne vysielacie domy zvolili pre obohatenie svojej programovej ponuky princíp multikanálovej ponuky, kde popri plnoformátových okruhoch ponúkajú aj obsahovo vyhranenú žánrovú ponuku na monotematických kanáloch. Táto stratégia úspešne funguje na všetkých televíznych trhoch a je predpoklad, že sa bude ďalej rozvíjať aj na Slovensku. Každá jedna televízna skupina si tak vytvára predpoklady na rýchlejší rast podielu na trhu.

- 4) Je zrejmé, že pri vytváraní programovej skladby má najviac prirodzených povinností verejnoprávny vysielateľ, ktorý ich musí prekonávať zvýšenou mierou kreativity a súčasne prirodzenej empatie ku všetkým cieľovým skupinám, pre ktoré vysielá.

DOMINANTY PROJEKTU RTVS 2.0.27

1. RTVS dosiahne a udrží vyrovnaný a rozvojový rozpočet v rokoch 2023 – 2027 a zavŕši racionálnu a odbornú diskusiu o potrebe systémového zabezpečenia financovania RTVS a po dvadsiatich rokoch dosiahne spoločenskú dohodu na tomto kľúčovom bode ďalšieho fungovania verejnoprávneho média.
2. RTVS bude naďalej znižovať investičný dlh v areáloch RTVS v Mlynskej doline, rozhlasovej pyramíde na Mýtnej ulici v Bratislave, ako aj v regionálnych štúdiách v Banskej Bystrici a Košiciach.
3. RTVS bude ďalej rozvíjať päť televíznych služieb precizovaním ich programových štruktúr ako vybudovaného portfólia, ktoré dokáže plnohodnotne obslúžiť celé vekové, sociálne i svetonázorové spektrum obyvateľov Slovenskej republiky s dôrazom na environmentálne hodnoty.
4. RTVS dobuduje a sprevádzkuje Kreatívne centrá RTVS v Bratislave, Banskej Bystrici, Košiciach ako mimoriadne dôležité nástroje pri skvalitňovaní úrovne vzdelávania a zručností stredného technického a umeleckého personálu pre potreby celého mediálneho trhu v Slovenskej republike.
5. RTVS vybuduje nový detský televízny okruh výlučne na online platformách (mobily, tablety), ktorý nebude postavený len na princípe on demand, ale bude ponúkať aj lineárnu službu detských programov, ktorej časová os bude výsledkom spolupráce s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.
6. RTVS dobuduje samostatný odbor výroby pre Sekciu spravodajstva a publicistiky pre vysielací okruh :24 a uzavrie tak logický výrobo-vysielací celok, ktorý bude dodávať spravodajské a publicistické výstupy nielen pre :24, ale aj pre ďalšie vysielacie okruhy RTVS a súčasne programovo doformátuje vysieláciu štruktúru :24.
7. RTVS vybuduje samostatnú dramaturgiu denných seriálov pre dospelých ako základný kameň opätovného rozbehnutia výroby denných seriálov v internom prostredí RTVS.
8. RTVS si naďalej udrží svoju pozíciu najväčšieho koproducenta filmov v slovenskom audiovizuálnom priestore.

9. RTVS v spolupráci so šíriteľom rozhlasového signálu (Towercom) bude pokračovať v ďalšom budovaní siete pre digitálne rozhlasové vysielanie (DAB) ako možnosť moderného šírenia rozhlasového signálu v 21. storočí.
10. RTVS vybuduje a sprevádzkuje novú nízkonákladovú rozhlasovú službu Ľudovka, zameranú na šírenie folklórnej produkcie a šírenú výlučne prostredníctvom siete DAB.
11. RTVS bude naďalej dynamicky rozvíjať vysielanie pre národnostné skupiny a etnické menšiny na príslušných programových službách RTVS, predovšetkým na :Dvojke a Rádiu Patria.
12. RTVS bude naďalej systematicky a proporčne rozvíjať duchovné vysielanie pre registrované cirkvi i spoločenstvá a posilňovať cyrilometodskú tradíciu obsiahnutú v Ústave SR.
13. RTVS bude naďalej dynamicky pokračovať v rozvíjaní možností šírenia obsahov RTVS v online prostredí vytváraním ďalších podcastov a špecializovaných aplikácií.
14. RTVS bude naďalej rozvíjať výtvarnú galériu RTVS vo všetkých priestoroch rozhlasovej pyramídy a jej edukačné programy pre deti a mládež.
15. RTVS bude naďalej posilňovať autonómiu regionálnych štúdií RTVS v Banskej Bystrici a v Košiciach ako zásadných kultúrnych centier regiónov a vytvorí podmienky na vysielanie regionálneho magazínu zo západného Slovenska.
16. RTVS na platforme kreatívnych centier vybuduje vlastnú Akadémiu RTVS na posilnenie vzdelanosti špecifických pracovných pozícií, ktoré dnes na pracovnom trhu absentujú.
17. RTVS bude naďalej digitalizovať väčšinu svojich vnútorných administratívnych, výrobných, vysielacích a archívnych procesov, aby tak dosiahla maximálnu efektivitu pri priebežnom dennom administratívnom zaťažení.
18. RTVS v spolupráci s Ministerstvami kultúry a financií Slovenskej republiky zrekonštruuje výškovú budovu RTVS a ponúkne ju na praktické využitie organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti predovšetkým Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Vznikne tak prirodzený kultúrny uzol inštitúcií spolupracujúcich s RTVS na dennej báze.

Základné východiská programovej stratégie v rokoch 2022 až 2027

Dlhodobé strategické plánovanie v oblasti programu je postavené na už spomínaných východiskách: hodnotovom, generačnom a akcelerácii využívania segmentu nových médií. Stále totiž platí, že súťaž s komerčnými stanicami na „ich území“ nemôže byť dlhodobo úspešná. V súčasnosti pri tvorbe a kreovaní programovej stratégie môžeme v slovenskom televíznom priestore definovať a následne vyhodnocovať tieto trendy:

- a) Všetci vysielatelia pôsobiaci na trhu preferujú multikanálovú stratégiu, o čom svedčí neustále sa rozširujúci počet kanálov a iných typov služieb na mediálnom trhu (JOJ Šport, Markíza Krimi, Voyo, JOJ Play). RTVS dokázala tento trend zachytiť a rozšírila počet svojich služieb z dvoch na päť, čo viedlo k posilneniu jej pozície na televíznom trhu a premene RTVS na multikanálový verejnoprávny vysielací dom.
- b) Demografický vývoj je objektívny proces, ktorý v dlhodobom horizonte prinesie pred obrazovky väčšiu prítomnosť staršej generácie, ktorá je svojím vnútorným nastavením podobná súčasnej mladej generácii. Už dnes je ekonomicky viac aktívna, čím bude zaujímavá ako skupina spotrebiteľov a bude zaujímavá aj ako divácka skupina, ktorá bude tradičným diváckym pilierom nielen televízie, ale aj online prostredia.
- c) Divák dnes už nie je len pasívnym prijímateľom programu, ktorý má možnosť sledovať len daný obsah a len v konkrétnom čase. Zvykol si na možnosť, že si sám môže vyhľadať a konzumovať obsah práve vtedy, keď sa mu to hodí a z platformy, ktorá mu je najbližšia. Divák sa teda stáva nielen programovým riaditeľom, ale v súčasnosti je už sám aj tvorcom a vysielateľom obsahu. Doba, kedy vlastníctvo profesionálneho záznamového a vysielacieho zariadenia alebo techniky bolo prakticky nepredstaviteľné, je dávnou históriou. Dnes deti v mladšom školskom veku s inteligentným telefónom dokážu vytvárať vlastný FullHD/4K videoobsah a vedia ho zdieľať, čiže vyselať pre cieľovú skupinu, ktorú si zvolia. Divák – tvorca už je prirodzeným partnerom vysielateľa a stáva sa súčasťou tvorby obsahu, nie len pasívnym konzumentom. Sledovanie viacerých obrazoviek súčasne je dnes realitou a interakcia medzi konzumáciou televízneho programu a iného obsahu na internete sa stala štandardom.

- d) Post-faktuálna doba a enormné presýtenie informačnými kanálmi núti verejnosť hľadať dôveryhodný a pravdivý zdroj informácií. RTVS musí byť práve takým zdrojom serióznych, objektívnych, pravdivých a zrozumiteľných informácií v obsahu i forme.
- e) RTVS je dnes jediným efektívnym šíriteľom kultúrnych hodnôt, národnej a štátnej identity a v tomto kontexte je nezastupiteľná.
- f) Hoci je RTVS historicky jedným z kľúčových aktérov kreatívneho priemyslu na Slovensku, budovaním troch vlastných kreatívnych centier razantne vstúpila do segmentu vytvorenia jeho výrobo-vysielacieho zázemia a vytvára základy nového prístupu k spracovaniu najaktuálnejších tém v televíznom segmente.

Pri tvorbe a zavádzaní programovej stratégie pre existujúcich päť okruhov teda nepôjde o skokový zásah do súčasnej vysielacej štruktúry, pretože je zrejmé, že unáhlené rozhodnutia narúšajú to najzakladanejšie, s čím akýkoľvek vysielateľ pracuje: divácky stereotyp a návyk. Pôjde preto o postupný proces, v ktorom je nutné realizovať dôsledné prípravné kroky, založené na precíznom zmeraní diváckych očakávaní a preferencií úzko nadväzujúcich na úlohy, ktoré RTVS musí a chce naplňať. Každé seriózne programové plánovanie je založené na analytickej predchádzajúcej príprave a investíciách do produkčnej prípravy a vývoja, nákupu práv a licencií, nákupu akvizícií. Toto úsilie, ako aj investície nesmú byť vynaložené neefektívne, preto aj kroky na ceste k vysielaniu programovej služby na piatich vysielacích okruhoch musia byť dôkladne zvažované a testované.

I. NOVÉ MÉDIÁ RTVS AKO PLNOHODNOTNÁ PLATFORMA VEREJNOPRÁVNEJ SLUŽBY

Sekcia nových médií a digitálne kanály sú budúcnosťou RTVS. Ide o najrýchlejšie sa rozvíjajúci segment trhu, ktorý sa v nasledujúcich rokoch stane pilierom verejnoprávneho média. Bez rozvoja sekcie nových médií nebude možné dlhodobo plniť verejnoprávnu funkciu RTVS. RTVS urobila za posledné obdobie v tomto smere veľký posun vpred. Je však potrebné naďalej pracovať na neustálom rozvoji, vývoji nových technológií, kanálov a obsahu tvoreného primárne pre online prostredie. Je zrejmé, že sa RTVS musí zamerať na oblasť metadát, pretože

bez kvalitných dát z interných systémov RTVS neposunieme digitálne platformy vpred. Rovnako RTVS musí posilniť vývoj vlastného online obsahu, ktorý bude primárne určený pre online a následne sa bude môcť využiť v TV a rozhlas. Tieto aktivity sa dajú pracovne pomenovať ako začiatok skutočnej digitálnej transformácie RTVS, ktorej finálnym cieľom je ponúknuť všetkým záujemcom slobodný a voľný prístup ku všetkým programom, obsahom a archívom, ktoré RTVS v minulosti vyrobila a vyrába. Je to proces mimoriadne náročný a komplikovaný, avšak jeho spoločenský prínos a edukatívna a kultúrna hodnota vysoko prevyšuje všetky prekážky spojené s jeho realizáciou.

VÍZIA

DIGITÁLNE AKTIVITY

Prioritou 1

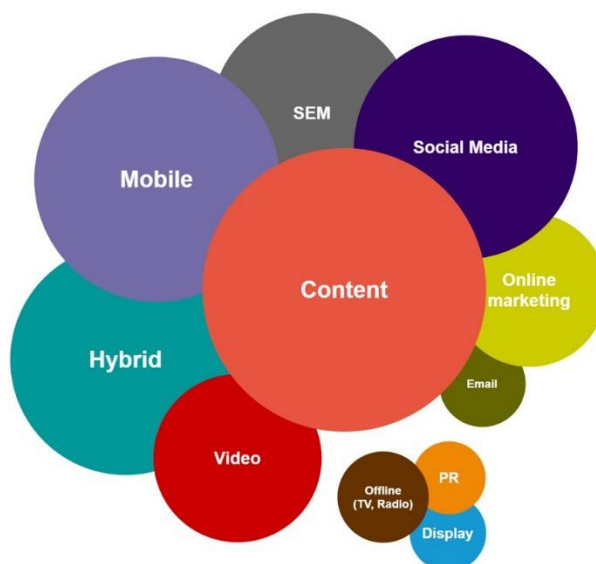
ostáva **webový obsah**, predpokladom je veľké množstvo lineárneho obsahu (TV, rozhlas)

Prioritou 2

je **mobilný obsah** ako odozva na posilňujúcu platformu

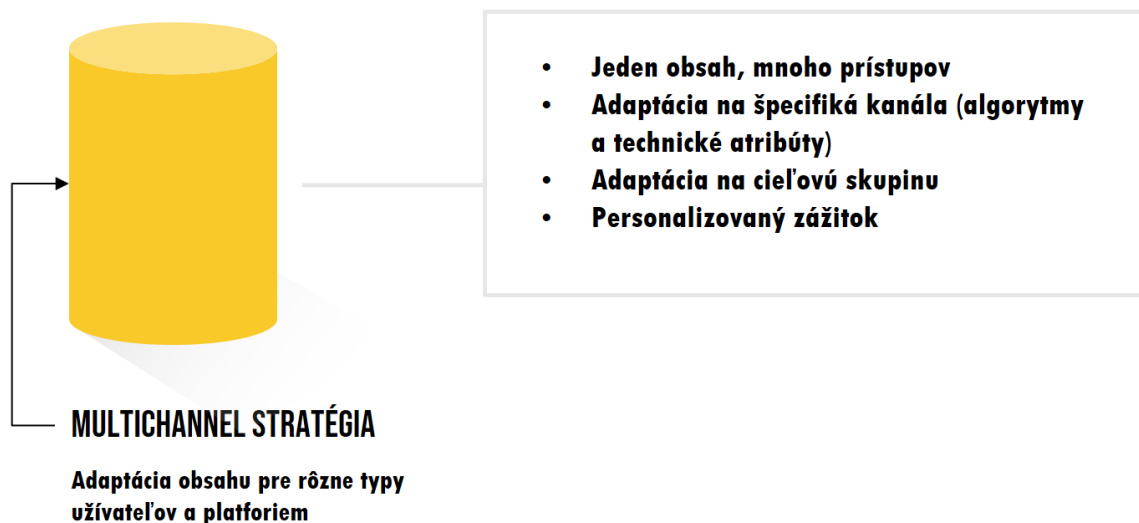
Prioritou 3

je rozšírenie agendy o doteraz nepoužívané digitálne platformy a teda aj **hybridný obsah** ako výsledok kombinácie zariadení ako Smart TV a princípov primárne digitálnych platforiem.

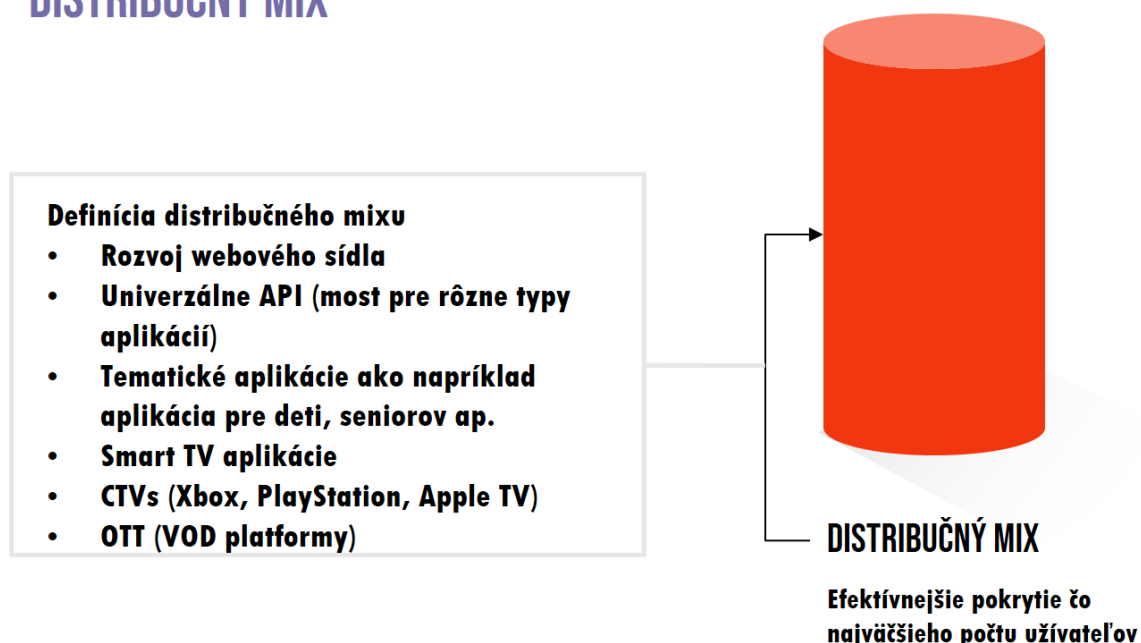
Medzi hlavné priority sekcie nových médií v rokoch 2022 až 2027 patrí nová multikanálová stratégia, čiže adaptácia obsahu pre rôzne typy užívateľov a platforiem. Tomuto snaženiu RTVS prispôsobuje aj nastavenie procesov vo vnútri inštitúcie, so zreteľom na stratégiu Online first v nasledujúcich rokoch, pretože si uvedomuje rozhodujúci význam nových médií ako prioritnej platformy verejnoprávnej služby.

MULTICHANNEL STRATÉGIA

Už v súčasnosti RTVS mení tradičné nastavenia a začala pracovať na dlhodobej digitálnej transformácii. Už pri výbere programov berie na zreteľ denný životný rytmus užívateľov na digitálnych kanáloch. Distribučný mix RTVS musí čo najefektívnejšie pokryť čo najväčší počet užívateľov naprieč všetkými digitálnymi platformami.

DISTRIBUČNÝ MIX

DIGITÁLNE PLATFORMY

Prioritou 1

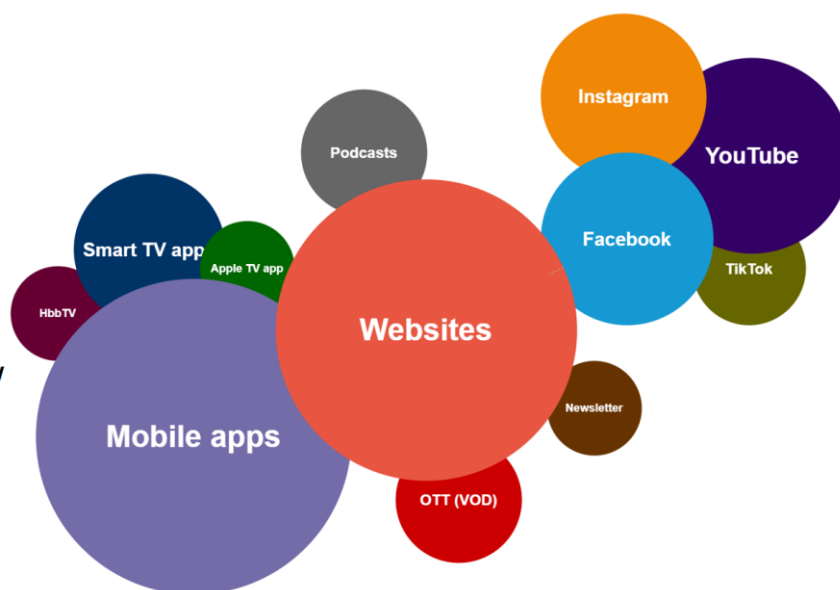
ostáva webové sídlo ako landing platforma pre ostatné komunikačné kanály

Prioritou 2

sú mobilné aplikácie vzhľadom na rýchlo meniace sa užívateľské návyky

Prioritou 3

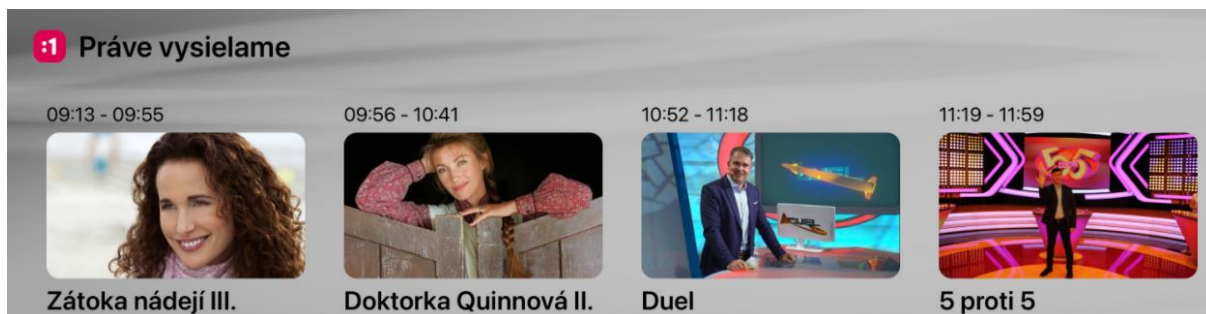
by mali byť vstupy na nové platformy, najskôr na Smart TV, následne ďalšie (CTV, OTT).

Projekty:

1. **Vysporiadanie archívov** – historický archív RTVS nemá na Slovensku konkurenciu. Je potrebné vysporiadať práva takým spôsobom, aby sa obsah dostal na digitálne kanály RTVS a nedostával sa k užívateľom pirátskym spôsobom.
2. **Kvalitný vývojový tím** – RTVS sa snaží držať krok s trhom a dlhodobo napĺňať svoju verejnoprávnu funkciu aj v online priestore, preto ako svoju prioritu vníma nevyhnutný nábor kvalifikovaných ľudí s digitálnym know-how.
3. **Vlastná VOD platforma aj pre smart TV** – RTVS ponúka veľa kvalitného obsahu, ktorý je potrebné ponúknuť generácii, ktorá už nekonzumuje obsah prostredníctvom TV a Rádia. Všetok televízny obsah musí viesť a môcť RTVS ponúknuť cez svoje digitálne kanály. Či už ide o live stream alebo VOD platformy. RTVS medzi svoje

4. priority zaradila aj vysporiadanie všetkých autorských práv svojho archívu aj pre online distribúciu tak, aby sa obsah RTVS nedostával k užívateľom pirátskym spôsobom.

5. **Vlastný športový web** – RTVS koncom roka 2021 spustila stanicu :ŠPORT. Televíznym divákom tak ponúka nadštandardný športový obsah, ktorý je potrebné pretransformovať aj do digitálneho prostredia. Nový športový web bude okrem športového spravodajstva ponúkať aj rôzne analýzy, výsledkové tabuľky, rady ohľadom zdravého životného štýlu a lifestyleovo ladený športový obsah.

II. TELEVÍZNE PROGRAMOVÉ SLUŽBY

RTVS bude mať v nasledujúcich rokoch päť programových služieb v nasledovných formátoch, ktorých programové skladby bude priebežne precizovať v súlade s dátovými výstupmi z Odboru výskumu RTVS a z externých zdrojov:

:Jednotka Nosný plnoformátový okruh bude naďalej vychádzať z klasického princípu BBC: Vzdelávať – Informovať – Zabávať s dôrazom na environmentálne témy.

:Dvojka Plnoformátový okruh s pravidelnou a pevnou programovou štruktúrou zameraný na vysielanie pre deti a mládež (v predpoludňajších hodinách), dokumentárnu tvorbu, tvorbu mapujúcu výsledky vedy a techniky na Slovensku, duchovné vysielanie, vysielanie pre národnostné menšiny (popoludní a podvečer), vo večerných hodinách artové vysielanie pre náročných divákov.

:Trojka Archívny programový okruh prinášajúci nielen bohatstvo televízneho archívu, zameraného aj na saturovanie potrieb staršej diváckej generácie. Ponúkne možnosti ako aktívne stráviť jeseň života a byť stále plnohodnotnou súčasťou spoločenského diania.

:Šport Samostatný športový televízny okruh je zameraný na mapovanie športového diania na Slovensku v najširšom kontexte, poskytujúci maximálne možné množstvo živých prenosov nielen z dominantných športov na Slovensku i vo svete, ale aj propagáciu minoritných športov. Celý charakter vysielania má denne poukazovať na prospešnosť aktívneho životného štýlu, založeného na aktívnom pohybe.

:24 Spravodajský televízny okruh RTVS s publicistickými presahmi prináša správy z ekonomiky, politiky, životného prostredia, kultúry a športu. Jeho ambíciou je vysielateľ počas celého dňa okamžité spravodajstvo zo Slovenska i zo zahraničia. Využíva na to sieť redaktorov, reportérov a spravodajcov vo všetkých regiónoch Slovenska i vo svete. Zameriava sa na kľúčové politické a spoločenské témy, spovedá verejných činiteľov a prináša najširší diapazón postojov a názorov. Je to spoľahlivý, rýchly a nebulvárny zdroj informácií.

III. ROZHlasOVÉ PROGRAMOVÉ SLUŽBY

Informatívne rozhlasové programové služby RTVS tvorí Rádio Slovensko, Rádio Regina a Radio Slovakia International. Umeleckými programovými službami sú Rádio Devín, Rádio FM, Rádio Pyramída, Rádio Litera a Rádio Junior. Centrum pre národnostné vysielanie zabezpečuje službu na Rádiu Patria.

Rozhlasové programové služby RTVS sú aj dnes jasne odlišiteľné od vysielateľov s licenciou. Kontinuálne naplňajú úlohy verejnoprávneho vysielateľa, či už v otázke informácií, alebo rozvíjania kultúrnej identity. Rozhlas nepotrebuje preformulovať svoj verejnoprávny obsah, či hľadať svoju jedinečnosť vo vzťahu ku komerčnému prostrediu. Na druhej strane, potrebuje pokračovať v inovatívnych prístupoch v programe a spôsoboch doručovania. Potrebuje hľadať svoju vlastnú identitu a vstupovať do verejného priestoru, ako médium, ktoré prepája hovorené slovo s pridanou hodnotou nových médií. Aj preto Slovenský rozhlas razantne vstúpil do segmentu rozhlasových podcastov, ktorých dnes prevádzkuje vyše sedemdesiat a v tomto trende bude pokračovať. Za dôležité považujem aj naďalej povzbudzovať rozhlasových tvorcov k ešte väčšej hĺbke pri nachádzaní súvislostí a vzťahov medzi faktami, informáciami a témami. Rozhlasové trendy preferujú dynamizáciu vysielania, čistotu hudobných formátov a špecializáciu programových služieb. Je však jasné, že bez snahy o neustále zlepšovanie kvality obsahu aj najlepšie mienené úsilie zostane len snahou o atraktívnu formu bez náležitého obsahu. I naďalej preto bude dôležitá spravodajská kompetentnosť moderátora – novinára a jeho hĺbková orientácia v politike, ekonomike, spoločenskom dianí.

V čase, keď populácia starne a významne stúpa počet ľudí v segmente 55+, má Rádio Slovensko nastavený svoj formát ako dynamický s ambíciou osloviť ľudí do 55 rokov, pričom dnešní päťdesiatnici sú ľudia, ktorí sú na vrchole svojej kariéry, narábajú s novými technológiami, podieľajú sa na vedení štátu i správe vecí verejných. Marketing a tlak zadávateľov reklamy sa podvedome i zámerne dlhodobo premieta do tvorby programu, čo je retardačné a verejnoprávny vysielateľ musí nájsť spôsob, ako sa so situáciou systémovo vysporiadať.

Slovenský rozhlas postupoval vo svojej existencii vždy cestou prirodzenej evolúcie. Dokázal primeraným spôsobom reagovať na ponuky a výzvy doby. Udržoval si svoju identitu i poslucháčsku základňu na diferencovaných programových službách. Na trhu médií si aj v silnom tlaku komerčných vysielateľov našiel svoje silné miesto. V období spájania sa do jednej inštitúcie so Slovenskou televíziou Slovenský rozhlas obetoval veľkú časť svojej reputácie a kreatívnych zdrojov v prospech svojej mladšej sestry na to, aby sa spoločná inštitúcia úspešne adaptovala u divákov a poslucháčov RTVS. Logickým výsledkom bola skutočnosť, že na istý čas rozhlas akoby svoju zázračnú schopnosť obnovovania vitálnych funkcií oslabil až stratil.

Informačné programové služby

Ako informačné rozhlasové programové služby sú v súčasnosti naformátované Rádio Slovensko, Rádio Regina a Rádio Slovakia International. Prvé dve sú aj dominantnými programovými službami. Ambíciou je, aby sa Rádio Slovensko a Rádio Regina posluchácky čiastočne preskupovali, ale aby na sebe nekanibalizovali. RSI nevyhnutne potrebuje prejsť z terestriálneho vysielania na online komunikáciu prostredníctvom internetu, vlastného spravodajského webu v rôznych jazykových mutáciách a vytváraním vlastných podcastov.

Rádio Slovensko (Každým slovom vyladené)

Rádio Slovensko bude i naďalej 24 hodinová programová služba, prioritne živý prúd vysielania, s dominantnou orientáciou na aktuálne spravodajstvo, publicistiku a šport. Cez víkendy a vo večerných hodinách bude pracovať s blokmi umeleckého programu. Naďalej zostáva vlajkovou loďou verejnoprávneho vysielania. Jeho cieľovou skupinou je poslucháč v produktívnom i postproduktívnom veku, ktorý sa zaujíma o informácie a súvislosti. Pre účely vysielania Rádia Slovensko sa za produktívny vek považuje rozpätie 30 – 65 rokov, za postproduktívny vek 65 rokov a viac. Primárna cieľová skupina sa zo súčasných 30 – 55 rozšíri na 30 – 70 rokov. Rádiožurnál bude premiérovým zdrojom udalostí, nie ich súhrnom.

Rádio bude významnejšie prepájané s regiónmi prostredníctvom živého vysielania z regionálnych štúdií v Košiciach a v Banskej Bystrici a pravidelných živých vstupov. 40% hudby bude tvoriť slovenská hudba. Hudobný formát sa rozšíri zo súčasných Adult Contemporary o Oldies i najnovšiu produkciu slovenských hudobníkov a skupín.

Rádio Regina (Srdce regiónu)

Tri regionálne štúdiá (Bratislava, Banská Bystrica a Košice) v súčasnosti vytvárajú programovú službu tohto rádia. Ide o 24 hodinové vysielanie, kde sa prúdové vysielanie strieda s blokovými prvkami.

Rádio Regina sa bude posilňovať do formátu troch samostatných vysielacích centier s istým percentom sieťovaných programov. To zabezpečí, aby každé štúdio prispievalo do spoločného vysielania tak, aby ponúkané informácie mohli byť vnímané v súvislostiach, mohli súžiť ako porovnávací model v živote poslucháčov. Rádio Regina Západ si zachová navyše špecifické postavenie, keďže sa obracia aj na poslucháčov metropoly Slovenska.

Rádio Regina bude naďalej zvyšovať autonómnosť vysielania. Spoločné zostanú len večerné a nočné vysielania. Rovnako spájanie Regín bude pokračovať pri náboženskom vysielaní, športe a pri publicistike vo forme špecializovaných magazínov.

Rádio Regina v sebe bude spájať informácie, blízkosť k lokalite s rodinnou atmosférou. Bude oslovovať deti, študentov, produktívnu i postproduktívnu generáciu, ľudí, ktorých spája záujem o regionálne dianie.

Hudobne je Rádio Regina orientované v prúdovom vysielaní ako oldies rádio s využívaním folklórnej produkcie. V blokových reláciách dáva priestor aj súčasnej hudbe.

Pomer slova a hudby 45 : 55.

Regionálne štúdiá nie sú len vysielacie pracoviská, ale kultúrne inštitúcie, ktoré produkujú umelecké programy a sú súčasťou verejného života vo svojom priestore.

Rádio Regina bude garantom pravdivých a overených informácií v regióne, bude vyhľadávať atraktívne témy, vzdelávať, získavať a motivovať detského poslucháča. Bude i naďalej prinášať múdrosť, rady, usmernenia v spleti životných situácií, budovať hrdosť na príslušnosť k regiónu, opierať sa o kultúrne hodnoty a rešpektovať náboženské cítenie.

Rádio Devín (50 rokov umenia na rozhlasových vlnách)

Rádio Devín je formátované ako programová služba pre náročného, selektívneho poslucháča so záujmom o klasickú hudbu, literatúru, umenie, kultúrnu publicistiku. Cieľová skupina je univerzálna, netvorí sa na základe veku, pohlavia či sídla, ale generuje ju záujem o veci estetické. Cieľová skupina s takouto špecifikáciou je limitná. Je preto dôležité vytvoriť také komunikačné kanály a marketingové nástroje, aby vedomie značky bolo známe medzi potenciálnymi novými poslucháčmi a aby rezonovalo aj medzi ostatnou populáciou ako kvalitný a elitný producent a distribútor umeleckých hodnôt.

Značka Rádía Devín by mala byť intenzívnejšie prítomná vo verejnosti. Mala by vytvárať také spoločenské prostredie, v ktorom elity cítia, že je dobré a správne investovať do umenia, pôvodnej tvorby. Na tento účel bude v júni 2022 odštartovaná marketingová kampaň na tému 50 rokov vysielania Rádía Devín, ktorá má zvýšiť známosť jeho značky.

Obsah Rádía Devín je dlhodobou kvalitou. To je základná axioma. Pomer klasickej hudby a inej hudby pre náročnejšieho poslucháča, literatúry, publicistiky, možno pokladať za primeraný. Rádio Devín potrebuje hlavne marketing a prezentáciu značky. Ďalšou úlohou je recyklácia obsahov v prostredí internetu a nových médií. Je nevyhnutné uvažovať o posilnení kultúrneho webu, ktorý bude prinášať a zhodnocovať obsahy rádia, ale i archívu a obsahy z iných programových služieb s kultúrnou tematikou.

Rádio FM (Inovatívny trendsetter)

Rádio FM je formátované ako programová služba pre mladých poslucháčov, ktorí sa chcú významne odlíšiť od komerčných modelov a formátov. Smerovanie tohto rádia je potrebné uchovať. Skvalitňovať publicistiku a hovorený prejav, reflektovať odlišnosti nastupujúcej generácie, vnímať tendencie kultúry a subkultúry, trendy života a prinášať informácie. RTVS bude naďalej podporovať vytvorenie tímu, ktorý sa bude venovať tvorbe webu, sociálnych sietí, virálov, selfpromu.

Rádio Slovakia International

Programová služba je určená pre poslucháčov mimo územia Slovenskej republiky. Jej jednotlivé jazykové mutácie sú dostačujúce. V dobe nových médií je potrebné vyhodnotiť prepojenie informácií z vysielania s webom a možnosťami sociálnych sietí. Od roku 2023 sa začne prechod vysielania RSI z rebroadcastového spôsobu šírenia do online priestoru. Obdobným spôsobom je šírené vysielanie Rádio Prague International.

Internetové rádiá: Junior, Pyramída, Litera

Dosah takto šírených typov rádií nie je veľký, avšak pre jednotlivé cieľové skupiny mimoriadne dôležité. Ich existenciu je preto treba podporiť webmi, sociálnymi sieťami a marketingovými aktivitami, ako aj ich šírením v už existujúcej sieti DAB.

Novovytvorená rozhlasová programová služba – Rádio Ľudovka – jeseň 2023

Manažment rozhlasových programových služieb sa systematicky zaoberá problematikou čo najefektívnejšieho šírenia obsahu v jednotlivých druhoch a žánroch. Na základe prieskumov a analýz RTVS dospela k záveru, že existuje silný dopyt verejnosti po folklórnych tituloch v najširšom slova zmysle. Dôkazom tohto tvrdenia je veľký úspech formátu Zem spieva, ktorého tri série patrili k najsledovanejším televíznym programom RTVS, rovnako ako cyklické relácie Folklorika a Dedovizeň. RTVS má preto ambíciu v partnerskom vzťahu so špecializovanými inštitúciami (Folklórna únia, Združenie priateľov folklóru, Národné osvetové centrum, etc.) zrealizovať projekt nízkonákladovej digitálnej stanice, ktorá by vysielala len ľudovú hudbu. Ľudová hudba je dnes segmentom, ktorému sa nijaká rozhlasová stanica systematicky nevenuje, hoci práve ona je tou východiskovou bázou, na ktorej vyrástli ďalšie žánre vážnej a populárnej hudby. Rádio Ľudovka bude určené staršej poslucháčskej generácii. Bude realizovaná automaticky podľa vopred naprogramovaných kritérií. Tým, že bude šírená pomocou siete DAB, podporí penetráciu obyvateľstva modernými digitálnymi prijímačmi, ktoré sú dnes už cenovo mimoriadne dostupné.

NÁRODNOSTNÉ VYSIELANIE

Národnostné vysielanie RTVS ako strategická programová služba je v prvom rade priestorom, v rámci ktorého sa nielen „odovzdávajú“ obsahy národnostného charakteru, ale aj veľmi dôležitým uzlovým bodom, prostredníctvom ktorého sa realizujú mediálne aktivity zamerané na proces integrácie menšín do života spoločnosti. Menšinové vysielanie vo verejnoprávnom médiu preto vnímame nielen ako povinnosť vyplývajúcu z príslušnej legislatívy, ale tiež ako nástroj na budovanie tolerantnej spoločnosti. RTVS má ambíciu tvoriť program určený menšinám ako program konvergentného charakteru, teda nie na základe vyčleňovania menšín, ale práve naopak – ich začleňovania, vťahovania a kreovania do tzv. spoločne zdieľanej kultúry, ktorá je základom vzájomnej tolerancie na občianskom princípe.

Rozvoj národnostného vysielania v RTVS prechádzal v uplynulých piatich rokoch dôležitými fázami:

- Programový rozvoj národnostného vysielania
- Technologický rozvoj národnostného vysielania
- Profesionálny a odborný rozvoj národnostného vysielania

Výstupom týchto fáz bolo po dvoch rokoch systémových príprav – zdvojnásobenie televízneho vysielacieho času pre národnostné menšiny v roku 2021, priamo spojené s tvorbou a uvedením nových formátov.

Súčasťou tohto úsilia bolo aj vybudovanie samostatného plnohodnotného spravodajského webu v maďarskom jazyku – www.patria24.rtvs.sk

V oblasti technologického rozvoja národnostného vysielania RTVS navýšila výkon vysielača Nitra na 10kw, čím dokryla oblasti južného Slovenska. Za najvýznamnejší počin z hľadiska šírenia rozhlasového signálu možno považovať rozvysielanie siete DAB vysielačov predovšetkým na území južného Slovenska, čo zásadne zlepšilo možnosť príjmu rádia Patria.

VLASTNÉ VZDELÁVANIE PROFESIONÁLOV AKO NOVÁ VÝZVA PRE RTVS

RTVS musí do budúcnosti reagovať na potreby trhu práce a vlastné potreby zabezpečenia ľudských zdrojov pre nevyhnutné špecifické pozície, aby si udržala konkurencieschopnosť na mediálnom trhu. Najväčším nedostatkom na trhu sú kvalitní redaktori a kameramani, zvukári, strihači a digitálni grafici, na ktorých stojí základná výroba každého mediálneho domu. Absolventom, ktorí prichádzajú do RTVS, často chýbajú primerané zručnosti, kompetencie a ich vedomosti sú mnohokrát technologicky prekonané, preto RTVS vyvíja snahu vlastnými silami objavovať, vychovávať, vzdelávať a zamestnávať mladých šikovných ľudí. Je to logické, pretože pre RTVS je dôležité okamžite reagovať na potreby vysielania, konkrétne technologické výzvy a vývojové trendy. Z týchto dôvodov RTVS vytvára systém vlastného praktického vzdelávania, ktorý však bude otvorený pre celý mediálny trh. Koncept vzdelávania bude vychádzať zo synergického prepojenia základných samostatných vzdelávacích modulov, resp. škôl. Akadémia RTVS bude dávať absolventovi šancu spoznať v praxi detaily práce, o ktorú má záujem a získať odborné praktické zručnosti pri práci s najnovšími technológiami. Akadémia RTVS bude spolupracovať s najlepšími odborníkmi na trhu a prostredníctvom cielených workshopov, prednášok a praktických semestrálnych kurzov odovzdá talentovaným ľuďom potrebné praktické vedomosti, vytvorí im čas a priestor na ich osvojenie a overenie.

Vzdelávacie aktivity RTVS sa budú zameriavať aj na prítiahnutie mladých tvorcov (scenáristi, dramaturgovia, režiséri) z akademického prostredia do rozhlasovej a televíznej praxe, kde formou viacmesačných stáží vytvoríme podmienky na ich plynulú adaptáciu. Na tieto procesy využijeme aj novovybudované Kreatívne centrá RTVS.

MODEL - AKADÉMIA :RTVS

AKADÉMIA :RTVS

Spoločná vzdelávacia platforma pre potreby verejnoprávneho vysielateľa.

Škola redaktora

Zameraná na získanie talentov v oblasti televízneho, rozhlasového spravodajstva a publicistiky.

Škola obrazu

Zameraná na prácu s kamerou pre televízne vysielanie aj pre potreby jednokamerových prenosových vozov.

Škola zvuku

Zameraná na prácu so zvukom v televíznom aj v rozhlasovom vysielaní.

Škola strihu

Zameraná na strih programov živého vysielania aj televíznych a rozhlasových programov.

TECHNIKA RTVS A JEJ ĎALŠÍ TECHNOLOGICKÝ ROZVOJ

Projekt riadenia a rozvoja RTVS počas predchádzajúcich piatich rokov 2017-2022 zohľadňoval technologické výzvy a adekvátne zmeny, obmenu a rekonštrukciu podstatných technologických celkov. Pri existujúcom technologickom dlhu a podfinancovaní tejto oblasti bola táto úloha mimoriadne ťažká, ale zvládnutá. Medzi podstatné kroky, ktoré sa podarilo zrealizovať v oblasti techniky v uplynulých piatich rokoch patria:

- T-DAB+ - spustenie pilotnej prevádzky T-DAB+ siete
- Vybudovanie nových vysielacích pracovísk VP9 a VP10 – Rádio Slovensko
- Generačná výmena zvukového stola v štúdiu MD3
- Komplexná rekonštrukcia projekcie P2 – Mlynská dolina
- Prechod do HD – regionálne štúdiá BB a KE
- Štúdio MDA – kompletná stavebno-technická rekonštrukcia
- Štúdio MD4 – komplexná rekonštrukcia obrazovej a zvukovej režijnej technológie
- Rekonštrukcia vysielacieho pracoviska VP2
- Rekonštrukcia nahrávacieho štúdia R14 Rádia FM, R7, R8, R12, R13, R19, VP4
- Úprava akustiky v štúdiách R10 a R11
- Rekonštrukcia vysielacieho pracoviska R2 a R3 v regionálnom štúdiu KE
- Pripojenie spravodajskej výroby a vysielania na centrálny dlhodobý archív RTVS
- Automatizácia vyskladňovania príspevkov z archívu priamo do spravodajských post-produkčných strižní v lokalitách Bratislava, Banská Bystrica, Košice
- Vybudovanie nových televíznych post-produkčných strižní: 4 spravodajské strižne Košice, 7 strižní pre potreby okruhu :ŠPORT, 3 umelecké strižne Bratislava
- Generačné výmeny tlačového prostredia, kancelárskej techniky, hlavného úložného diskového poľa
- Posilnenie multimodálneho vysielania

V nasledujúcich piatich rokoch 2022-2027 bude RTVS v oblasti techniky a technológií reagovať na završenie druhej etapy digitalizácie tak, aby zachytila rýchlo meniace sa trendy v komunikácii, v geometrickom pribúdaní užívateľov nelineárnych služieb, rozvoji hybridnej televízie, rozčlenení a rozšírení počtu distribučných kanálov. RTVS sa prirodzene nachádza priamo v centre technologických zmien. Tieto zmeny vyvolajú tlak na upgrade technologických vysielacích reťazcov, kontinuálne vzdelávanie odborných pracovníkov, jasné finančné a projektové riadenie týchto procesov.

RTVS má v horizonte nasledujúcich piatich rokov naplánované tieto rekonštrukcie:

- 1. Rekonštrukcia štúdiových kapacít UTD komplexu a MD1** pre potreby spravodajstva, publicistiky a športu.

MD1 – Univerzálne štúdio s virtuálnou scénou pre potreby okruhov :24, : ŠPORT a :ONLINE

MDA – Spravodajské štúdio 24/7, Diskusné a publicistické štúdio pre potreby :24 a :ONLINE

MDB – Hlavné spravodajské štúdio pre potreby :24

MDC – Hlavné športové štúdio pre potreby : ŠPORT

MDD1 – Publicistické štúdio bez obrazovej réžie pre potreby :DVOJKA, :TROJKA

Projekt predstavuje koncept štyroch štúdií v komplexe UTD, v kombinácii so štúdiovou kapacitou MD1, ktoré sa vo finálnom stave stanú „domovskou“ štúdiovou a réžijnou kapacitou sekcií spravodajstva, športu a online RTVS. Koncepcia tohto projektu je výsledkom dlhodobých analýz potrieb jednotlivých programových služieb RTVS. Projekt predpokladá projektovo, investične a integračne objemnú rekonštrukciu štúdií. Táto rekonštrukcia bude realizovaná navyše počas ich čiastočnej prevádzky. Z tohto dôvodu RTVS bude venovať náležitý priestor príprave projektu a jeho jednotlivých realizačných fáz tak, aby dokázala časovo, finančne a realizačne celý projekt úspešne zvládnuť.

Jeho ukončenie prinesie pre RTVS tieto pozitíva:

- Efektívnejšia a teda lacnejšia organizácia práce spravodajskej a športovej výroby
Štúdiá budú k dispozícii v blízkosti strihových pracovísk, spravodajského a športového newsroomu, čím sa zrýchli reakčný čas jednotlivých sekcií.
- Optimalizácia z pohľadu požiadaviek na celkový finančný rozpočet.
- Optimalizácia z pohľadu požiadaviek na dĺžku časového harmonogramu celého konceptu.
- Promptné spustenie štúdia MDA do prevádzky:
 - a) Presun publicistických výrob z exponovaného štúdia MD1 a zo štúdia MD2.
 - b) Okamžité vypnutie poslednej štúdiovej produkcie v SD rozlíšení – Dámsky Klub.
- Nové spravodajské a športové štúdio bude technologicky navrhnuté na Video Over IP technológií, ktorá umožní efektívnejšie využívanie štúdiových kapacít a zvýši zabezpečenie technológie v prípade jej výpadku.
- Súčasne s prestavbou štúdií bude nevyhnutné odborné zaškolenie personálu technickej podpory.

Vzhľadom na uvedené fakty je jednoznačné, že tento projekt umožní efektívnejšie využitie výrobných kapacít štúdií. Z dôvodu jeho komplexnosti a objemu je potrebné v čo najkratšom čase spustiť verejné obstarávanie na osvetľovaciu a mediálnu technológiu štúdia MDA, kamerovú technológiu štúdií MDA a MDD, a na stavebno-technickú rekonštrukciu štúdia MDC, ktoré bude hlavným športovým štúdiom RTVS.

Ďalším krokom bude vybudovanie nových spravodajských kapacít. Vzhľadom na časovú následnosť musí dôjsť jednoznačne k rekonštrukcii virtuálnej technológie štúdia MD1, aby RTVS zabezpečila funkčnú štúdiovú kapacitu pre hlavné spravodajstvo RTVS do času prípravy nových priestorov.

Technologicky sa v tomto projekte počíta so štandardnom SMPTE 2110, tzv. Video Over IP, ktorý v budúcnosti umožní zavedenie obrazového formátu UHD a predovšetkým otvorí možnosti krížového zdieľania režijných a štúdiových kapacít za účelom efektívnejšieho využitia technologických kapacít a zvýšenia technického zabezpečenia štúdiového komplexu UTD.

2. Obnova satelitného parku

- a) Anténny park RTVS je udržiavaný v technickej prevádzke od 80-tych rokov minulého tisícročia. Časť jeho technológií vykazuje nespoľahlivosť a nespĺňa technické súčasné technické parametre. Z dôvodu zefektívňovania využitia satelitnej kapacity operátormi dochádza neustále k tlaku na zvyšovanie technických štandardov, čo vyžaduje presnejšiu a spoľahlivejšiu technológiu.
- b) RTVS doplní svoj anténny park o novú, plne motorizovanú stredovú anténu s priemerom cca 3,6 m, ktorá bude spĺňať požiadavky na stabilitu a operatívnu zmenu orbitálnej pozície. Ďalej RTVS plánuje výmenu RF príjmovej časti ostatných antén satelitného parku, čím sa dramaticky zvýši ich stabilita a spoľahlivosť.

3. Prenosové vozy

- a) RTVS bude sanovať stav prenosovej techniky v rozhlasovej a televíznej časti.
- b) RTVS plánuje investovať do dvoch nových univerzálnych TV prenosových vozov strednej kategórie, ktoré umožnia ďalší technický rozvoj prenosovej výroby RTVS a zvýšenie kvality prenosov.

4. Remote production

- a) So vzostupom mobilných dátových technológií a rozširovaním optických sietí naprieč Slovenskom je dôležité pripraviť pilotný projekt Remote Production. Ide o typ výroby, pri ktorom na vzdialenú destináciu miesta konania programovej udalosti cestuje len snímacia technológia. Dátové prepojenie umožňuje vytvoriť prepojenie, aby takto zosnímané obrazové a zvukové signály boli ďalej režijne a post-produkčne spracovávané z centrály.
- b) Ide o zmenu tradičného prístupu programovej zložky výroby prenosu, ktorá sa už nenachádza na mieste prenosu, ale je lokalizovaná v televíznej réžii. Výhodou je enormné zníženie nákladov na výrobu, čo

umožní pokrývanie väčšej kvantity udalostí s dôrazom na lokálnu produkciu v jednotlivých častiach Slovenska.

5. Obnova Intercom systému

Komunikáciu naprieč vysielačmi pracoviskami, štúdiami a pracoviskami regionálnych štúdií zabezpečuje technológia z roku 2008. V roku 2011 došlo k upgradu technológie komunikačne prepájajúcej regionálne štúdiá z analógových telefónnych liniek na IP linky. Tento systém je už niekoľko rokov po dobe svojej životnosti a nie sú dostupné náhradné diely ani podpora od výrobcu. Obnova tohto systému bude mať presah aj na spôsob práce a komunikácie regionálnych štúdií. Od nového systému si ďalej sľubujeme:

- a) implementáciu s rozhlasovou časťou, čo zabezpečí vzájomnú komunikáciu televíznych a rozhlasových štúdií a režijných celkov;
- b) využitie telekomunikačných štandardov pre VoIP (napr. SIP, AES67).

6. Filmový skener na snímanie filmových pásov

RTVS zabezpečí generačnú výmenu skenera zvukových filmových pásov vrátane komplexného softvérového a hardvérového vybavenia.

7. Skener zvukových filmových pásov

RTVS zabezpečí filmový skener na snímanie filmových pásov audiovizuálnych diel na profesionálnej úrovni. Investícia je dôležitá a potrebná z dôvodu zabezpečenia stabilného a profesionálneho produkčného prostredia, na zabezpečenie potrieb výrobných zložiek a programových služieb.

8. Umelá inteligencia – Analýza obrazu, reči a textu

RTVS zavedie sadu pokročilých technológií umelej inteligencie a neurónových sietí v Archíve RTVS pre klasifikáciu a popis obrazových,

zvukových a textových fondov, a automatizovaného prepisu zvuku do textovej formy.

9. Speech To Text – prevod reči na text

RTVS si je vedomá, že základným stavebným prvkom riešenia je komplexný speech-to-text systém spĺňajúci nároky na presnosť identifikácie hovoreného slova v zvukových záznamoch rôznej kvality, kategorizáciu a identifikáciu rečníkov a generovanie ďalších doplnkových metadát. Výsledný produkt je možné ďalej spracovávať napríklad pre potreby generovania titulkov alebo vyhľadávania v archívnych fondoch RTVS.

10. Face, Scene Recognition – rozpoznávanie tváří a scén

- a) RTVS zrealizuje projekt automatizovanej kategorizácie a popisu video obsahu archívu RTVS. Výsledkom bude databáza metadát popisujúcich rozpoznané tváre s identifikáciou osôb, zaznamenaním ďalších metadát ako časové značky, pravdepodobnosť rozpoznania alebo rozpoznané obrazové scény a ich kombinácie.
- b) Takéto systémy a ich kombinácia umožní oveľa efektívnejšie vyhľadávanie v archívoch RTVS a ich využívanie pre spravodajské, dokumentárne alebo rôzne iné typy výroby programov, extrakciu obsahu pre vzdelávacie účely škôl a podobne, čo bude pozitívne vplývať na kvalitu obsahu jednotlivých programových služieb RTVS.

11. Rozšírenie pokrytia siete T-DAB+

RTVS proaktívne presadzuje budovanie a rozširovanie distribučného systému T-DAB+. Toto rozhodnutie má oporu aj v Stratégií zavádzania pozemského vysielania v Slovenskej republike schválenej vládou SR, ktorá bola pripravená v rámci medzirezortnej pracovnej skupiny pre digitálne vysielanie (SKDV) za aktívneho príspevku RTVS. V súlade s touto stratégiou má byť analógová distribúcia ukončená v roku 2026.

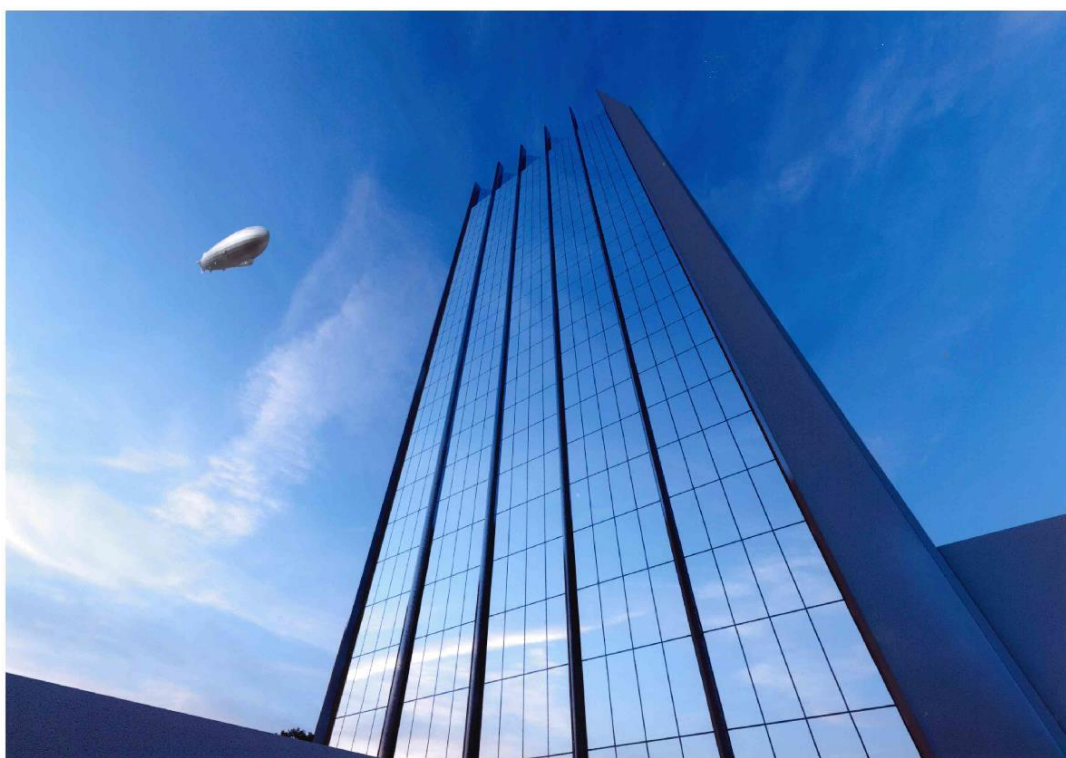
STRATEGICKÁ VÍZIA OBNOVY VÝŠKOVEJ BUDOVY STV V MLYNSKEJ

DOLINE A JEJ MOŽNÉ VYUŽITIE PRIORITNE PRE POTREBY REZORTU KULTÚRY

Ikonická výšková budova tvorby programu Slovenskej televízie ako jedna z ikonických stavieb, ktorá má výšku 108 metrov a 28 poschodí, mimoriadne silnej generácie architektov druhej polovice 20. storočia (Svetko, Dědeček, Paňák, Milučký, Kusý, Struhař) je už sedem rokov odstavená a vyradená z bežnej prevádzky. Je našou prirodzenou ambíciou vrátiť tejto národnej kultúrnej pamiatke jej pôvodnú estetickú hodnotu a objaviť nové možnosti využitia. Po rekonštrukcii tejto ikony modernej slovenskej architektúry (v spolupráci s MK SR, MF SR, ÚHP, IKP, etc.) je možné využiť ju ako prirodzené centrum pre administratívu zabezpečujúcu podmienky kultúrneho diania na Slovensku. Táto budova s rozlohou takmer 25.000 m² podlahovej plochy + 1.700 m² parkovísk sa môže stať moderným sídelným centrom viacerých kultúrnych inštitúcií, ktoré na dennej alebo pravidelnej báze spolupracujú s RTVS a momentálne sídli v stiesnených priestoroch na rôznych adresách, predovšetkým v centre Bratislavy s komplikovaným parkovaním a logistikou.

Vytvorenie pomyselného kultúrneho uzla má viacero logických výhod:

1. Zrekonštruovanie národnej kultúrnej pamiatky a nájdenie jej novej funkcie s dôrazom na najmodernejšie spôsoby získavania solárnej energie z nového plášťa budovy.
2. Rekonštrukcia priestorov pre jednotlivé inštitúcie môže byť naprojektovaná presne podľa potrieb týchto inštitúcií.
3. Inštitúcie ako Audiovizuálny fond, Slovenský filmový ústav, Literárne informačné centrum, Národné osvetové centrum, Fond na podporu umenia, Fond na podporu kultúry národnostných menšín, Hudobné centrum, taktiež producentské domy a ďalšie entity – nielen z rezortu kultúry, ale aj iných ústredných orgánov štátnej správy - nájdu prirodzené sídlo práve v Mlynskej doline, ktorá na to poskytne veľkorysé kapacitné priestory.
4. V dobe sociálnych sietí a digitálnej kolektivity sa tak opäť vytvorí prirodzený priestor na osobné kontakty ľudí z kultúrnej branže, ktoré dnes začínajú byť také vzácne.
5. Pôvodné priestory v centre Starého mesta by mali byť prestavané na byty, aby do centra mesta pribudli aj ďalší obyvatelia, ktorí postupne opäť začnú posilňovať tradičný fenomén obyvateľa centra mesta a nie len prechádzajúceho turistu.

UKÁŽKA MOŽNEJ VIZUALIZÁCIE REKONŠTRUKCIE VÝŠKOVEJ BUDOVY RTVS

Vybudovanie TV štúdia v Banskej Bystrici

Areál regionálneho štúdia sa v súčasnosti nachádza v priestoroch rozhlasovej budovy. Tu je vybudované aj improvizované televízne štúdio, ktoré je mimoriadne limitované a nezodpovedá súčasným nárokom na modernú televíznu výrobu. RTVS plánuje vybudovanie samostatného televízneho štúdia v Banskej Bystrici vo vlastnom areáli rozhlasového štúdia, kde sú na to vytvorené priestorové predpoklady. Naplníme tak potrebu vybudovania televízneho technologického zázemia vo všetkých regiónoch Slovenska a skvalitníme výstup všetkých televíznych formátov vyrábaných v Banskej Bystrici.

ZÁVER A RESUMÉ

Predkladaný projekt je sumárom mojich tridsaťročných skúseností, poznatkov a zručností z pôsobenia na čele verejnoprávnych médií a trpezlivého hľadania tajomstva rovnováhy medzi očakávaniami a realitou. Pomenúva legislatívne, finančné, programové, technologické okolnosti, potreby, predpoklady a súvislosti, o ktorých je nevyhnutné uvažovať a ktoré je potrebné zobrať do úvahy pri ďalšom rozvoji RTVS. Hoci mnohí pochybujú, ja pevne verím vo význam a poslanie verejnoprávnych médií aj v období zásadných zmien vzorcov ľudského správania. Za uplynulých päť rokov sme dokázali z RTVS urobiť rešpektovaný multikanálový vysielací dom. Vízia, ktorú ste si práve prečítali, robí z tohto vysielacieho domu DOMOV pre všetkých našich poslucháčov, divákov a čitateľov. Ďalší rozvoj všetkých piatich existujúcich televíznych služieb, zdynamizovanie súčasných rozhlasových služieb, ako aj vznik novej rozhlasovej služby, ďalšie posilňovanie segmentu nových médií, toto všetko bude viesť k ďalšiemu kontinuálnemu posilňovaniu povesti a prestíže RTVS ako hodnotovo orientovaného média, ktoré rešpektuje spoločnosť a vice versa – je ňou rešpektované.

Takto budovaný a rozvíjaný vysielateľ verejnej služby ako cenný zdroj informácií, vzdelávania, zábavy so silným akcentom na environmentálne princípy a ich dodržiavanie sa stane skutočne efektívnym účastníkom procesov pri hľadaní nového nastavovania spoločenských paradigiem o ďalšom rozvoji zásadných aspektov celej spoločnosti. Dopyt po službách RTVS zreteľne ukazuje maximálnu užitočnosť a nezastupiteľnosť Rozhlasu a televízie Slovenska v našom národnom, ale i celoeurópskom kontexte.

Akokoľvek precízne a vizionársky spracovaná vízia, či projekt nikdy nemôže byť úspešný bez skvelého tvorivého realizačného tímu, ktorý má schopnosti a odhodlanie víziu sformulovať, obhájiť a presadiť ju do praxe. Nastúpili sme na cestu systémovej a premyslenej modernizácie tradičnej verejnoprávnej ustanovizne a vytvárame jedinečnú modernú, národnú, multikultúrnu inštitúciu, ktorá chce byť spoľahlivým, dôveryhodným partnerom pre každého - od dieťaťa až po seniora. Na tejto ceste členovia manažmentu RTVS za uplynulých pár rokov dokázali nielen kreatívne tvoriť, smelo a vizionársky myslieť, ale aj obhájiť svoje rozhodnutia a uviesť ich do praxe tak, aby obstáli v konkurenčnom prostredí, čo ocenila odborná i laická verejnosť. Patrí im za to moje uznanie a poďakovanie. Som presvedčený, že v tomto nasadení dokážu pokračovať i v nasledujúcich piatich rokoch, pretože - ako konštatuje známy reklamný claim: „Chceme byť nielen lepší. Chceme byť iní. Chceme byť vaši.“